



**GALARIA, EMPRESA PÚBLICA DE  
SERVIZOS SANITARIOS**  
Memoria 2008



**GALARIA, EMPRESA PÚBLICA DE  
SERVIZOS SANITARIOS**  
Memoria 2008





**Ficha técnica**

**Coordinación**

Miguel Ángel Álvarez Rodríguez

Área de Comunicación

GALARIA, Empresa Pública de Servicios Sanitarios

**Maquetación e Impresión**

*Mabel Aquayo, CB*

**Dep. Legal**

PO-443/03

# ÍNDICE

	04	<b>Presentación</b>
	06	<b>Introdución</b>
<b>ÁREA PRIMEIRA</b>	10	<b>Estrutura organizativa</b>
<b>ÁREA SEGUNDA</b>	16	<b>Características de Galaria</b>
<b>ÁREA TERCEIRA</b>	18	<b>Actividade asistencial global</b>
<b>ÁREA CUARTA</b>	44	<b>Unidades clínicas (áreas de servizo compartido)</b>
	23	Cirurgía cardíaca
	26	Cardioloxía intervencionista
	30	Diagnóstico por imaxe
	33	Medicina nuclear (unidade de Vigo e unidade de Ourense)
	37	Oncoloxía radioterápica
<b>ÁREA QUINTA</b>	40	<b>División de Consultoría</b>
<b>ÁREA SEXTA</b>	44	<b>Servizo de Radiofísica e Unidade de Protección Radiolóxica</b>
<b>ÁREA SÉTIMA</b>	48	<b>Unidade de Radiofármacos PET Galicia</b>
<b>ÁREA OCTAVA</b>	52	<b>Servizo de atención telefónica á cidadanía "Saúde en Liña"</b>
<b>ÁREA NOVENA</b>	54	<b>Recursos humanos</b>
<b>ÁREA DÉCIMA</b>	58	<b>Xestión de calidade e sistemas de control</b>
<b>ÁREA UNDÉCIMA</b>	60	<b>Enquisas de satisfacción</b>
<b>ÁREA DUODÉCIMA</b>	64	<b>Actividade científica</b>
	68	Unidade de cirurxía cardíaca
	70	Unidade de cardioloxía intervencionista
	75	Ensaio clínicos
	85	Unidade de diagnóstico por imaxe
	87	Unidade de oncoloxía radioterápica
	91	Servizo de radiofísica
<b>ÁREA DÉCIMO TERCEIRA</b>	94	<b>Enderezos das actividades</b>







## PRESENTACIÓN

Como cada ano, presentamos nestas páxinas o resumo da actividade desenvolvida pola nosa organización ao longo do anterior exercicio, xunto coa referencia a aqueles feitos máis significativos acontecidos durante ese período.

En termos xerais, e na liña de exercicios anteriores, a memoria do ano 2008 reflicte o cumprimento de obxectivos asistenciais, a consolidación de proxectos, a incorporación de novas tecnoloxías e a apertura de novas liñas de traballo, por mor de seguir ofrecendo aos usuarios unha atención de calidade dentro do conxunto da sanidade pública.

Pero neste resumo anual, xunto coas referencias á actividade cotiá e ao labor desenvolvido polas diferentes áreas desta empresa pública, recóllense varios acontecementos dunha especial relevancia ocorridos durante o exercicio de 2008, determinantes na orientación e funcionamento desta sociedade, como foron a integración da meirande parte do seu cadro de persoal no réxime estatutario, así como o cambio de denominación e a modificación do obxecto social.

Xunto con eses feitos de carácter estratéxico, na memoria do ano 2008 vólvese amosar o esforzo realizado polo cadro de persoal desta empresa, en colaboración con profesionais doutros servizos da sanidade pública, e con resultados satisfactorios en todas as áreas de actividade, polo que, unha vez máis, temos que agradecer o traballo ben feito e animalos a seguir mantendo a mesma profesionalidade, ilusión e dedicación amosada na etapa obxecto desta publicación.

**Javier de Villalobos Brassart**  
*Director Económico - Administrativo*





## INTRODUCCIÓN

No exercicio de 2008 cumpríronse catorce anos dende a promulgación, por parte da presidencia da Xunta de Galicia, do Decreto 229/1994 de 14 de xullo polo que se creaba o Instituto Galego de Medicina Técnica (Medtec) como sociedade pública autonómica, adscrita ao Servizo Galego de Saúde.

Durante este ano producíronse dous acontecementos determinantes na vida da sociedade: dunha banda o remate do proceso de integración de carácter voluntario no réxime estatutario do persoal laboral do sector sanitario público xestionado por entidades adscritas á Consellería de Sanidade, e doutra, o cambio do nome e obxecto social.

Mediante resolución de 12 de abril de 2008 rematouse o proceso de integración dos profesionais do Instituto Galego de Medicina Técnica no réxime estatutario, con efectos do 1 de xullo do ano 2007. Esta transformación no estatus do persoal levouse a cabo en virtude do Decreto 91/2007, de 2 de abril e da Orde de 20 de setembro de 2007 que regulaba especificamente o procedemento de integración dos recursos humanos desta institución. Das 255 prazas autorizadas no cadro de persoal, 230 incorporáronse ao réxime estatutario.

Por acordo do Consello de Administración de 30 de xullo de 2008, actualizáronse en parte os estatutos, con especial fincapé no cambio do obxecto social, e aprobouse o cambio de nome da sociedade, que deixou de chamarse Instituto Galego de Medicina Técnica (Medtec) para denominarse Galaria, Empresa Pública de Servizos Sanitarios.

A diferenza fundamental entre a nova orientación e as directrices anteriores é que mentres os estatutos de Medtec incluían e facían énfase na prestación de servizos asistenciais de alta tecnoloxía, o obxecto social de Galaria reorienta as actividades da organización cara a tres ámbitos de actuación: Incorporárase a posibilidade de desenvolver, executar e explotar infraestruturas sanitarias promovidas pola Comunidade Autónoma de Galicia e potenciáanse as actividades de consultoría no eido sanitario xunto con outros servizos relacionados coa sanidade.

Ao longo de 2008, Galaria continuou dándolle cobertura asistencial a máis de 1.250.000 persoas residentes no sur de Galicia, nos eidos da cirurxía cardíaca, cardioloxía intervencionista, diagnóstico por imaxe, medicina nuclear e oncoloxía radioterápica, a través de seis unidades clínicas de alta especialización integradas funcionalmente nos complexos hospitalarios de Vigo e Ourense.

Durante o ano 2008, a través da División de Consultoría, Galaria seguiu prestándolle asesoramento ao Servizo Galego de Saúde en materia de avaliación, planificación, adquisición, organización e xestión de recursos asistenciais, ademais



de colaborar coa División de Recursos Económicos na xestión integrada dos proxectos e obras que promove a administración sanitaria de Galicia e coa División de Asistencia Sanitaria e a Secretaría Xeral na coordinación da instalación e posta en marcha do equipamento e finalización das obras no novo hospital de Lugo.

Entre tanto, o Servizo de Radiofísica e a Unidade Técnica de Protección Radiolóxica (UTPR) levaron a cabo o control de calidade de parte importante das instalacións de radiodiagnóstico da rede hospitalaria pública de Galicia e dun hospital do norte do Portugal.

A Unidade de radiofármacos Pet Galicia (Ciclotrón), tamén dependente de Galaria, iniciou a produción regular e subministración de FDG aos hospitais do Servizo Galego de Saúde, tras o remate das obras para solucionar os defectos detectados no sistema de climatización dos laboratorios.

Entre as novas iniciativas de Galaria destaca tamén o deseño e implantación da primeira fase do novo servizo de atención telefónica á cidadanía, pertencente ao Servizo Galego de Saúde, que entrou en funcionamento o 8 de outubro de 2008, e centralizou inicialmente a cita previa de todos os centros de saúde das áreas de Lugo, Ourense, Santiago e Pontevedra.

Na liña de exercicios anteriores, a actividade das unidades clínicas estivo fundamentalmente marcada neste período pola incorporación de novas dotacións tecnolóxicas destinadas a manter a capacidade de resposta diante da demanda asistencial, ademais de contribuír ao desenvolvemento da integración cos complexos hospitalarios onde estas unidades están situadas.

Nese sentido, cabe salientar a posta en funcionamento no mes de abril dunha segunda unidade móbil de resonancia magnética, como alternativa efectiva para dar reposta á demanda dos hospitais comarcais neste tipo de estudos, a instalación dun sistema micromultiláminas para a mellora dos tratamentos de radiocirurxía e IMRT (intensidade modulada de doses en radioterapia), así como a instalación dunha terceira gammacámara e dun equipo PET-CT no Hospital do Meixoeiro. Este último entrou en funcionamento en marzo de 2009 tras obter os permisos do Consello de Seguridade Nuclear.





Tamén ao obxecto de dar resposta á crecente demanda de cirurxía cardíaca, e debido á limitación das camas de recuperación e planta dispoñibles no Hospital do Meixoeiro, chegouse a un acordo coa Clínica Nuestra Señora de Fátima de Vigo para utilizar complementariamente as instalacións dese centro a fin de levar a cabo as intervencións cirúrxicas que non é posible realizar no propio hospital.

Dentro do Plan de Xestión da Calidade da empresa, no ano 2008 renovouse a acreditación de calidade ISO 9001:2000 de todas as unidades certificadas: Consultoría, Diagnóstico por Imaxe, Medicina Nuclear, Oncoloxía Radioterápica e Física Médica, esta última integrada pola Unidade Técnica de Protección Radiolóxica (UTPR) e o Servizo de Radiofísica.

En canto ao xeito de funcionamento, Galaria seguiu actuando no ano 2008 conforme aos principios que caracterizan a súa actividade clínica, como son: a incorporación de medios e procedementos avanzados que garantan o acceso dos cidadáns ás últimas tecnoloxías sanitarias, a procura da meirande calidade nos diversos ámbitos do seu funcionamento, a máxima coordinación co resto dos recursos asistenciais do sistema sanitario e a orientación ao paciente de todas as súas actuacións. Nese sentido, as unidades asistenciais seguiron afondando na cooperación profesional e no traballo conxunto cos servizos dos hospitais do Servizo Galego de Saúde en que realizan a súa actividade.

01



Estrutura organizativa

## Estrutura organizativa

O órgano de goberno de Galaria é o Consello de Administración, que está presidido estatutariamente pola conselleira de Sanidade e integrado por outros altos cargos da mesma Consellería, da Consellería de Economía e do Servizo Galego de Saúde.

O Consello de Administración nomea o director xerente, ao que lle corresponde xestionar a organización. Cada unidade clínica, así como a División de Consultoría, teñen á fronte un director técnico, e o cadro directivo da empresa fórmano, ademais, un director de Recursos Humanos, un director Económico-Administrativo e un director de Auditoría e Organización.

A empresa ten unha estrutura organizativa de carácter matricial, na que as unidades asistenciais así como a División de Consultoría e a Unidade de Radiofármacos PET Galicia (Ciclotrón) dispoñen dun alto grao de autonomía de xestión. Estas áreas da organización, que actúan como “centros de produción”, contan, para levar a cabo a súa actividade asistencial e de asesoría, co apoio das áreas de Recursos Humanos, Económico-Administrativa, Organización e da Informática que, ademais de facilitarlles as xestións non directamente asistenciais, participan activamente nos procesos de planificación, elaboración de orzamentos e control dende as súas respectivas ópticas.

Composición do Consello de Administración:

**Presidenta:**

*María José Rubio Vidal*  
Conselleira de Sanidade.

**Secretario:**

*José Luis Carbajo Romero*  
Subdirector xeral de Réxime Administrativo da Consellería de Sanidade.

**Conselleiros:**

*José Manuel Peña Penabad*  
Secretario xeral da Consellería de Sanidade.  
Foi membro do Consello de Administración ata o seu cesamento como secretario xeral da Consellería de Sanidade, o 10 de abril de 2008.

*Pilar Fernández Romero*  
Secretaria xeral da Consellería de Sanidade  
Incorporouse ao Consello de Administración en substitución do anterior secretario xeral da Consellería de Sanidade, José Manuel Peña Penabad.

*Cayetano Rodríguez Escudero*  
Secretario xeral do Servizo Galego de Saúde.

*Julio Villar Barreiro*  
Director xeral da División de Asistencia Sanitaria do Servizo Galego de Saúde.

*Germán González Pazó*  
Director xeral de Aseguramento e Planificación Sanitaria da Consellería de Sanidade.



Ana Consuelo Fernández Pulpeiro

Directora xeral da División de Recursos Económicos do Servizo Galego de Saúde.

Foi membro do Consello de Administración ata o seu cesamento como directora xeral da División de Recursos Económicos do Servizo Galego de Saúde, o 10 de xaneiro de 2008.

Francisco Pais López

Director xeral da División de Recursos Económicos do Servizo Galego de Saúde.

Incorporouse ao Consello de Administración en substitución da anterior directora xeral da División de Recursos Económicos do Servizo Galego de Saúde, Ana Consuelo Fernández Pulpeiro.

Antonio José Fernández Paniagua

Director xeral da División de Recursos Humanos e Desenvolvemento Profesional do Servizo Galego de Saúde.

Inmaculada Viña Carregal

Secretaria Xeral e do Patrimonio da Consellería de Economía e Facenda

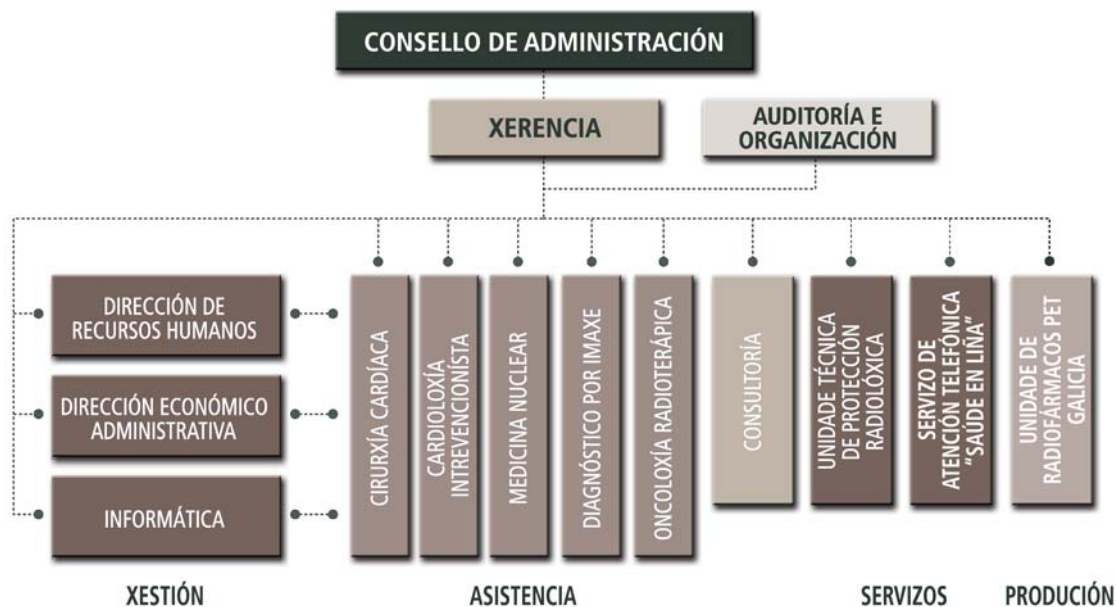
Francisco Reyes Oliveros

Neurocirurxián, presidente da Real Academia de Medicina e Cirurxía de Galicia.

O profesor Reyes Oliveros faleceu o 2 de xullo de 2008

## ORGANIGRAMA

Actual organigrama da empresa, aprobado polo Consello de Administración na súa sesión do día 31 de maio de 2001, ao que se incorporaron como novas actividades a Unidade de Radiofármacos PET Galicia e o servizo de atención telefónica "Saúde en Liña".





#### **DIRECCIÓN E POSTOS DE RESPONSABILIDADE**

Director económico-administrativo

*Javier de Villalobos Brassart*

Directora de Recursos Humanos

*Rosario Royo Martel*

Director de Auditoría e Organización

*Ignacio Pintos Bermúdez*

#### **- ÁREA DE SERVIZOS CENTRAIS**

Responsable de Relacións Laborais

*Antonio Andreu Vázquez*

Responsable de Control de Xestión

*María Isabel Fernández Otero*

Responsable de Contabilidade

*Leonor María Bueno Lema*

Subdirectora de Aproveitamento

*María Cristina Martín Fragaieiro*

Responsable de Facturación e Sistemas de Información

*Patricia Peleteiro Alonso*

Responsable de Atención ao Usuario e Comunicación

*Miguel Ángel Álvarez Rodríguez*

Responsable de Informática

*Celso Diz González*

#### **- UNIDADES CLÍNICAS**

##### **CIRURXÍA CARDÍACA**

Director técnico

*Gonzalo Pradas Montilla*

Xefes clínicos

*Darío Durán Muñoz / Juan José Legarra Calderón*

Coordinadora

*Cándida Iglesias Sánchez*

Supervisor de quirófano

*Juan Marcos Gómez Zincke*

Supervisora da Unidade de Recuperación

*Beatriz Pequeño García*

## **- CARDIOLOXÍA INTERVENCIONISTA**

Director técnico

*Andrés Íñiguez Romo*

Supervisora

*Virginia Argibay Pytlík*

## **- DIAGNÓSTICO POR IMAXE**

Directora técnica

*Mercedes Arias González*

Supervisor

*Juan José Bugarín Pampillón*

## **- MEDICINA NUCLEAR**

Director técnico

*Ramón Guitián Iglesias*

Xefe clínico Vigo

*Ana María López López*

Xefe clínico Ourense

*Montserrat Delgado Castro*

## **- ONCOLOXÍA RADIOTERÁPICA**

Director técnico

*Víctor Muñoz Garzón*

Coordinadora

*María Dolores Agujetas Rodríguez*

Supervisor

*Manuel Jesús Enguix Castelo*

## **- UNIDADES TECNOLÓXICAS**

DIVISIÓN DE CONSULTORÍA

Directora

*Alicia Piñeiro Redondo*

SERVIZO DE RADIOFÍSICA

Xefe do servizo

*Manuel Salgado Fernández*



UNIDADE TÉCNICA DE  
PROTECCIÓN RADIOLÓXICA

Responsable

*Fernando Ruiz García*

Supervisor

*Carlos Seco Paz*

**LOCALIZACIÓN DAS ACTIVIDADES**

*A sede central de Galaria está situada en Santiago de Compostela e alberga:*

- Estrutura administrativa central.
- División de Consultoría.
- Unidade Técnica de Protección Radiolóxica (UTPR).

*Complexo Hospitalario Universitario de Vigo (CHUVI)*

Hospital do Meixoeiro de Vigo:

- Unidade de Cirurxía Cardíaca.

- Unidade de Cardioloxía Intervencionista e Hemodinámica.
- Unidade de Medicina Nuclear.
- Unidade de Oncoloxía Radioterápica.
- Servizo de Radiofísica e Protección Radiolóxica.
- Unidade Administrativa.
- Unidade de Resonancia Magnética

Hospital Xeral-Cíes de Vigo:

- Unidade de Diagnóstico por Imaxe.

Complexo Hospitalario de Ourense:

- Unidade de Medicina Nuclear  
(Hospital Santa María Nai).

Complexo Hospitalario Universitario de Santiago (CHUS)

- Unidade de Radiofármacos PET Galicia

---

Existen dúas unidades móbiles de resonancia magnética, dependentes da Unidade de Diagnóstico por Imaxe, que se desprazan aos hospitais de ámbito comarcal de Galicia





02



Características de GALARIA

## Características de Galaria

Galaria mantivo no exercicio de 2008 as súas características fundamentais así como os principios que inspiraron a súa creación.

**Carácter público:** Galaria é unha sociedade de titularidade pública e capital integramente público, constituída ao abeiro da Lei de patrimonio da Comunidade Autónoma de Galicia e da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia.

**Estrutura empresarial:** trátase dunha sociedade anónima pública, que se rexe polos seus estatutos e pola Lei de sociedades anónimas -texto refundido aprobado polo Real decreto lexislativo 1564/1989, do 22 de decembro- e que está sometida a todos os controis establecidos para as empresas públicas.

**Unidades asistenciais integradas nos hospitais do Sergas:** Galaria é unha organización situada dentro do sistema sanitario público de Galicia, con todas as súas actividades asistenciais integradas funcionalmente nos hospitais do Sergas onde están instaladas.

**Autonomía de xestión:** esta característica, que tamén é unha peculiaridade de cada unha das súas diferentes unidades asistenciais, permítelle a esta organización ser flexible e áxil na prestación da atención sanitaria e adaptarse con rapidez ás variacións da demanda.

**O paciente como obxectivo prioritario:** esta institución organiza a súa actividade arredor do proceso asistencial, e toda a súa actuación ten como obxectivo fundamental o paciente e a tarefa de proporcionarlle unha atención sanitaria e humana da máxima calidade.

**Calidade e mellora continua:** Galaria é unha organización comprometida coa calidade en sentido integral, de tal xeito que este concepto abarca todos os ámbitos da súa actividade, dende os aspectos organizativos ata os procesos asistenciais pasando pola provisión de tecnoloxía e os recursos humanos, e, en todos os casos, cunha visión de permanente mellora continua.



03



Actividade assistencial global

## Actividade asistencial global



A actividade asistencial desenvolvida polas devanditas unidades clínicas no ano 2008 acadou os seguintes resultados:

- 752 intervencións cirúrxicas desenvolvidas na Unidade de Cirurxía Cardíaca, o que representa unha diminución do 1,5% respecto das realizadas no ano precedente, das que 565 foron levadas a cabo mediante circulación extracorpórea.
- 4.227 pacientes atendidos na Unidade de Cardioloxía Intervencionista, aos que lles foron realizados un total de 5.503 procedementos diagnósticos e intervencionistas, cun incremento do 0,5% no número total de procedementos realizados con respecto aos do ano 2007 e un 9,23% de aumento nos de carácter terapéutico.
- 26.177 pacientes atendidos na Unidade de Diagnóstico por Imaxe, aos que lles foron realizadas 35.827 explora-

ciões de resonancia magnética, un 22,27% máis que no ano 2007. Nas unidades fixas dos hospitais Xeral Cíes e Meixoeiro (CHUVI), leváronse a cabo 23.627 estudos e nas dúas unidades móbiles de resonancia magnética atendéronse 8.795 pacientes aos que lles foron realizados 12.200 estudos.

- 4.706 pacientes atendidos na Unidade de Medicina Nuclear de Vigo, aos que lles foron realizados 7.670 procedementos, dos cales 7.555 tiveron carácter diagnóstico e 115 terapéutico. Na quenda ordinaria de tarde realizáronse un 15,47% máis de procedementos que no ano anterior, mentres que no cómputo total da actividade produciuse unha diminución porcentual dun 2,12 % en relación ao 2007, baixada que estivo motivada polo retraso das obras de adecuación para a instalación da terceira gammacámara adquirida a finais de 2007.

- 4.000 pacientes atendidos na Unidade de Medicina Nuclear de Ourense, aos que lles foron realizados un total de 6.656 procedementos, dos que 6.437 tiveron carácter diagnóstico e 219 terapéutico, cifras que representan unha diminución do 1,77% no mantemento dos niveis de actividade respecto ao ano 2007, motivada por un descenso conxuntural da demanda nun 6,15%.

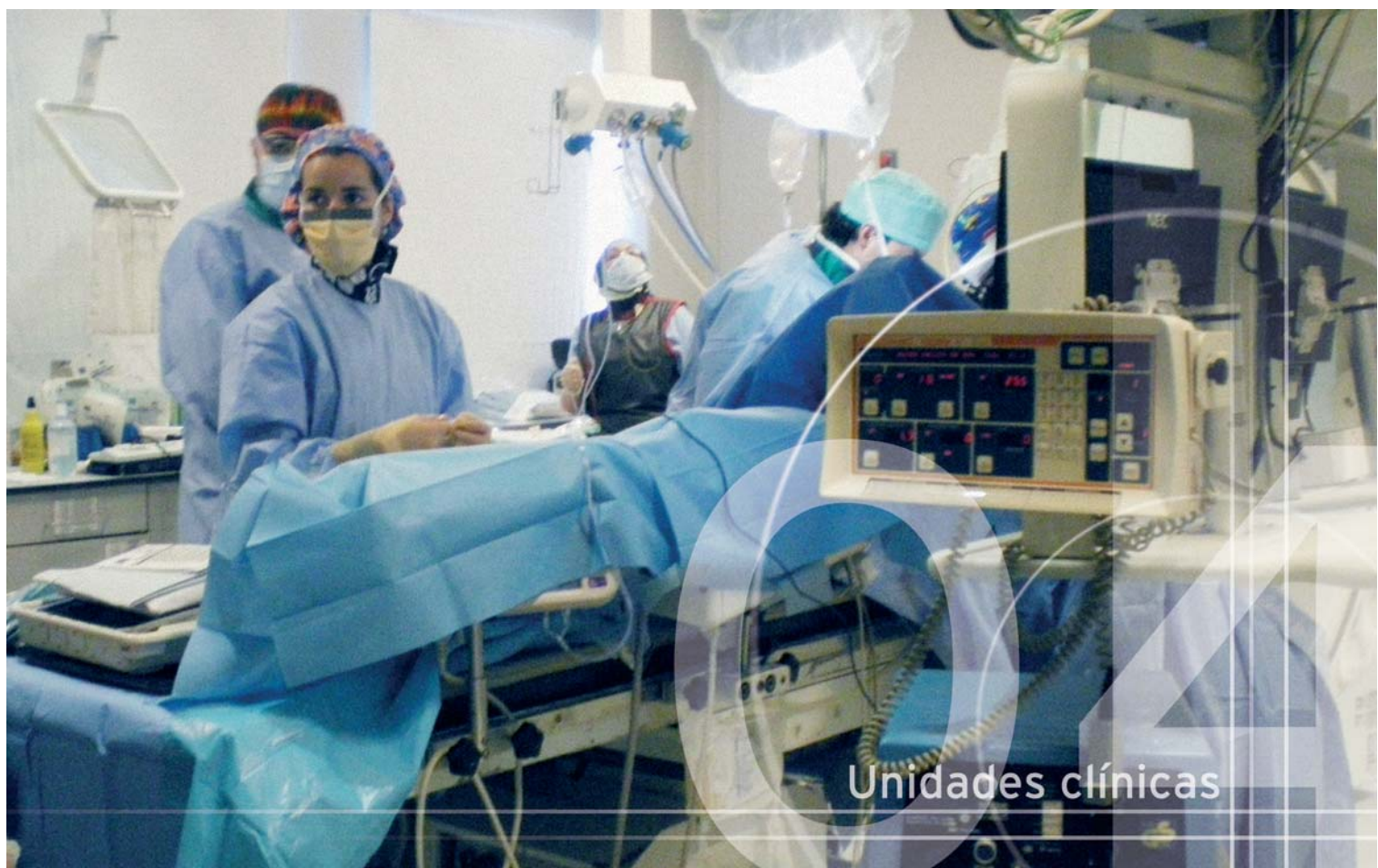
- 2.162 tratamentos finalizados de oncoloxía radioterápica, dos que 1.869 corresponderon a teleterapia, 207 a braquiterapia de alta taxa de dose e 86 a radiocirurgía esterotáxica. Estas terapias representan no seu conxunto una diminución derredor dun 5% respecto da actividade desenvolvida no ano anterior, descenso motivado polos traballos de instalación de novo equipamento nun dos aceleradores lineais, que se prolongaron durante cinco semanas.



**Actividade clínica global realizada nas unidades asistenciais de Galaria durante o ano 2008**

	2006	2007	2008
Intervencións de cirurxía cardíaca	739	764	752
Técnicas hemodinámicas	5.306	5.478	5.503
Exploracións de diagnóstico por imaxe (Hospital)	18.518	22.672	23.627
Exploracións de diagnóstico por imaxe (Unidade móbil)	1.899	7.285	12.000
Técnicas de medicina nuclear en Vigo	8.245	7.872	7.670
Técnicas de medicina nuclear en Ourense	6.289	6.743	6.656
Tratamentos con teleterapia	1.647	1.948	1.869
Tratamentos con radiocirurxía	77	81	86
Tratamentos con braquiterapia	201	261	207





Unidades clínicas

## Unidades clínicas

### CIRURXÍA CARDÍACA

O funcionamento da unidade de Cirurxía Cardíaca no exercicio de 2008 estivo marcado de novo por unha forte demanda, que levou a manter a pleno rendemento os recursos profesionais e técnicos propios e incluso a ter que facer uso de medios externos, para resolver o problema de falta de camas de hospitalización e recuperación.

Neste período realizáronse un total de 752 intervencións cirúrxicas, cifra que se ben representa unha diminución de arredor do 1,5% respecto das que se levaron a cabo no ano anterior, supuxo, non obstante, o mantemento dunha media de case que tres intervencións diarias. Dese conxunto de operacións, 565 requiriron de circulación extracorpórea e 131 tiveron carácter urxente, o que representou un 17,42% do total de cirurxías realizadas.

En canto ao tipo das cirurxías, no ano 2008 apréciase de novo unha maior proporción conxunta da cirurxía valvular e cirurxía combinada valvular-coronaria, fronte ás intervencións de doenzas especificamente coronarias, que baixaron un 25%, de forma que pasaron de 188 operacións no ano 2007 ás 140 realizadas no 2008. Neste período realizáronse 207 intervencións de cirurxía combinada valvular-coronaria, preto dun 23% máis que no ano anterior, evidenciando a maior complexidade das patoloxías atendidas, e mantivéronse no mesmo nivel que no exercicio pasado as cirurxías de tipo valvular, que en termos absolutos se situaron en 225 operacións, tres máis que no exercicio de 2007.

Dentro dos procedementos complexos que figuran na carteira de servizos desta unidade, durante o ano 2008 foille practicada a ablación cirúrxica de fibrilación auricular a un total de 91 pacientes, unha técnica que proporciona excelentes resultados na reversión dese tipo de arritmias e mellora notablemente a calidade de vida de moitos dos pacientes, ao quedaren liberados do uso de anticoagulantes.

Tamén hai que salientar 51 intervencións de revascularización miocárdica sen CEC, unha técnica minimamente invasiva que permite reducir de xeito significativo a morbilidade, e que no ano 2008 se empregou na totalidade dos pacientes para os que a circulación extracorpórea suporía un alto risco. Nese período realizáronse 10 intervencións de Ross, que consisten en substituír a válvula aórtica danada do paciente pola súa válvula pulmonar e, no lugar que deixa esta última, implantar un homoinxerto de doador. Así mesmo, colocáronse 18 endopróteses aórticas torácicas por vía percutánea en cooperación coa Unidade de CardioloXía Intervencionista.

No apartado de novas técnicas, a Unidade de CardioloXía Intervencionista, conxuntamente coa Unidade de Cirurxía Cardíaca, incorporou á carteira de servizos de área de CardioloXía no mes de novembro o denominado implante endovalvular transfemoral de prótese biolóxica en posición aórtica. Trátase dunha técnica alternativa á cirurxía, especialmente indicada en pacientes de avanzada idade, que presentan unha estenose valvular aórtica severa, con moi mal prognóstico e nos que unha inter-







vención cirúrxica clásica de substitución valvular podería ofrecerlles solución pero ao prezo dunha mortalidade cirúrxica moi elevada. Na área sur de Galicia está previsto realizar arredor de 20 destes casos anuais.

O problema estrutural de falta de camas, tanto na unidade de recuperación como en planta, levou no ano 2008 a adoptar dúas medidas especiais para facer fronte á demanda asistencial: Por unha banda deriváronse algúns pacientes ao Complexo Hospitalario Universitario de Santiago, e por outra estableceuse un acordo co Hospital Nuestra Señora de Fátima para intervir pacientes de forma regular nas súas instalacións. Como resultado no ano 2008 reduciuse a demora media nun 6,8% e a demora máxima nun 26%.

Un 41% de todos os pacientes intervidos chegan ao quirófano de forma preferente, urxente ou emerxente. Isto fai que a organización da lista de espera siga sendo unha tarefa complexa, dado que o marxe de manobra con que conta a unidade para xestionala está limitado ao 59% de pacientes que teñen carácter electivo. Igualmente segue aumentando en cada exercicio a idade media dos pacientes, que xa se sitúa en case 70 anos, o que representa outro factor de dificultade e complicación nas intervencións.

Non obstante, a unidade seguiu acadando en 2008 uns bos indicadores de morbi-mortalidade, manténdose entre os cinco primeiros servizos de cirurxía cardíaca do país, tanto por volume de intervencións como pola calidade dos seus procedementos.

No ámbito da formación, a unidade recibiu en 2008 o seu cuarto residente, despois de que no ano 2005 se iniciase a formación de médicos MIR como resultado das xestións efectuadas diante do Ministerio de Educación. Os residentes permanecerán neste servizo cinco anos especializándose en cirurxía cardíaca.

Finalmente hai que salientar un ano máis o importante labor desenvolvido pola enfermeira coordinadora tanto na xestión dos tempos de espera como na información e orientación aos pacientes que están pendentes dunha intervención cirúrxica e aos seus familiares.

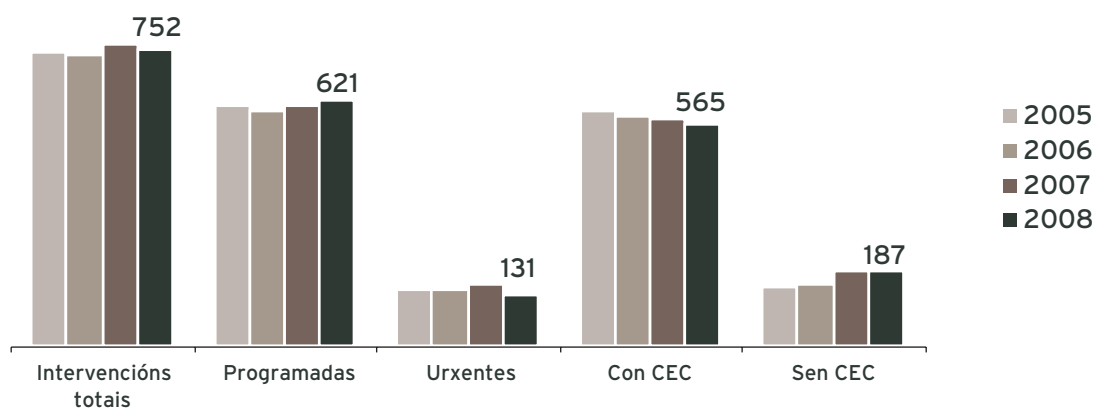
#### **ACTIVIDADE**

No cadro adxunto pódense apreciar os diferentes apartados da actividade desenvolvida pola Unidade de Cirurxía Cardíaca no ano 2008.

752 intervencións cirúrxicas

<b>CIRURXÍA CARDÍAC</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	<b>2008</b>
Intervencións programadas	608	587	611	621
Intervencións urxentes	139	152	153	131
Intervencións totais	747	739	764	752
Intervencións con CEC	598	581	572	565
Intervención sen CEC	149	158	192	187
Cirurgía coronaria	160	152	188	140
Cirurgía valvular	289	269	222	225
Cirurgía valvular-coronaria	114	139	169	207
Outras	184	179	195	180
Estadía media	10,91	10,83	11,07	11,02
Estadía media preoperatoria	1,02	1,04	1,09	1,02
Índice de programación (%)	81,39	79,83	79,97	82,57
Intervencións/día	3,04	2,99	3,08	2,98
Relación CEC/non CEC	4,01	3,67	2,97	3,02
Consultas totais	1.956	1.970	1.865	2.237

Gráfico no que se representan as principais características da actividade cirúrxica.



Para a realización da súa actividade asistencial, a Unidade de Cirurxía Cardíaca contou no ano 2008 con:

- Dous quirófanos dotados de sistemas de circulación extracorpórea, un módulo de normohipotermia e un medidor de fluxo sanguíneo coronario.
- Unha área de cuidados postoperatorios con 10 camas.
- 14 camas de planta

## CARDIOLOXIA INTERVENCIONISTA

O balance do labor asistencial, científico e de xestión desenvolvido na Unidade de Hemodinámica e Cardiología Intervencionista ao longo do ano 2008 volveu a ofrecer datos moi positivos. Dende o punto de vista asistencial produciuse un novo aumento da actividade, cun total de 4.227 pacientes atendidos, aos que lles foron realizados 5.503 procedementos hemodinámicos, 3.645 diagnósticos e 1.858 terapéuticos, dos cales 1.825 foron anxioplastias coronarias.

Mantívose en niveis altos a actividade considerada urgente, chegando aos 1.158 procedementos, que equivalen a un 21% do total, e creceron tamén os procedementos terapéuticos complexos (anxioplastias múltivasomultilesión), que se situaron en 771 anxioplastias, o que significa preto dun 44% do total.

Mantense, así mesmo, unha das características propias da Unidade, a dunha alta taxa de actividade en réxime ambulatorio, que supón un 71% dos procedementos,

obviando a necesidade de hospitalización, con todo o que iso comporta en termos de menor gasto e maior comodidade para o paciente. Tanto é así, que nos últimos catro anos reducíronse as estadias hospitalarias en máis do 48%. A actividade foi desenvolvida só en dúas salas de hemodinámica funcionando ambas en quenda de mañá e só unha delas pola tarde.

En canto aos índices de calidade, a Unidade de Hemodinámica e Cardiología Intervencionista está situada na media de España na taxa de uso de stent farmacocativos que representan un 57% do total de stent implantados e se consolida a posición deste centro como un dos hospitais líderes en España tanto na atención aguda ao paciente con infarto de miocardio, cunha taxa de 405 anxioplastias no infarto por millón de habitantes, como no tratamento percutáneo de lesións do tronco coronario común, que constitúen un 4.4% do total de anxioplastias. A estes datos hai que engadir a incorporación de técnicas novas como o implante percutáneo de válvulas aórticas, realizándose a finais do 2008 os dous primeiros casos con éxito.



A lista de espera é testemuñal, pois na prioridade 1, a máis relevante e necesaria, a 31 de decembro de 2008, a demora media estaba situada en 6 días. Para a prioridade 2 a demora era de 15 días, e para a prioridade 3 alcanzaba os 22 días. Existían en lista de espera nesa data 11 pacientes en prioridade 1, un total de 67 pacientes en prioridade dous, e 73 en prioridade 3, cifras que supoñen traballo para 10 días, de acordo á programación habitual de 15 pacientes/día,

No ámbito da calidade, estimada como a taxa de mortalidade dos procedementos invasivos, foi do 0.3 por mil en procedementos diagnósticos e do 1.6% nos terapéuticos, concentrándose esta particularmente no intervencionismo na fase aguda do infarto, e especialmente nos pacientes en “shock”.

A unidade seguiu impulsando a aplicación do programa “PROGALIAM” que ten en marcha o Servizo Galego de Saúde e polo que se coordinan todos os recursos asistenciais da comunidade autónoma: atención primaria, hospitais, O61, e centros de referencia en cardioloxía intervencionista, para lograr que o tempo dende que se produce

un infarto ata que se actúa sobre o corazón do paciente para salvarlle a vida sexa o máis curto posible.

No apartado de novas técnicas, a Unidade de Cardioloxía Intervencionista, conxuntamente coa Unidade de Cirurxía Cardíaca, incorporou á carteira de servizos de área de Cardioloxía no mes de novembro o denominado implante endovalvular transfemoral de prótese biolóxica en posición aórtica. Trátase dunha técnica alternativa á cirurxía, especialmente indicada en pacientes de avanzada idade, que presentan unha estenose valvular aórtica severa, con moi mal prognóstico e nos que unha intervención cirúrxica clásica de substitución valvular podería aportarlles solución pero ao prezo dunha mortalidade cirúrxica moi elevada. Na área sur de Galicia está previsto realizar arredor de 20 casos anuais.

Polo que se refire á forma de organizar e levar a cabo o traballo, a dirección da unidade resalta e agradece a disposición e dedicación continúa dos profesionais, así como o excelente trato que dispensan ao paciente, a pesar de que ao longo de 2008 se produciron baixas de longa duración dalgúns membros do persoal facultativo,



o que obrigou a redobrar os esforzos por parte do equipo en activo.

É de resaltar tamén a alta actividade científica, que se resume nesta memoria, na que se inclúen importantes iniciativas, como a organización de congresos e o feito de que a unidade estea presente, a través dun dos seus facultativos, na Xunta Directiva da Sección de Hemodinámica e Cardiología Intervencionista da Sociedade Española de Cardiología.

En materia docente, a unidade promoveu unha nova edición dos "Seminarios cardiovasculares de formación continuada" que se desenvolven semanalmente en colaboración coa sección clínica do complexo, da área de cardiología, e as sesións clínicas diarias cardio-cirúrxicas da unidade.

A estas actuacións hai que engadir o mantemento do plan de formación de bolseiros procedentes de terceiros países. Ademais, proporcionouse a formación estipulada

no programa MIR a residentes de Cardiología do complexo hospitalario

No ámbito da investigación, a Unidade de Cardiología Intervencionista seguiu participando en numerosos estudos multicéntricos e rexistros de avaliación da efectividade das tecnoloxías que utiliza.

Finalmente, no apartado de xestión, mantívose a liña marcada de contención do gasto, a pesar de desenvolver unha maior e máis complexa actividade asistencial, o que ten a súa clave na implicación dos profesionais na xestión, e en xuntar esforzos e estratexias co departamento de Subministracións e Control de Xestión.

#### ACTIVIDADE

Unidade de Cardiología Intervencionista  
4.227 pacientes  
5.503 procedementos hemodinámicos.

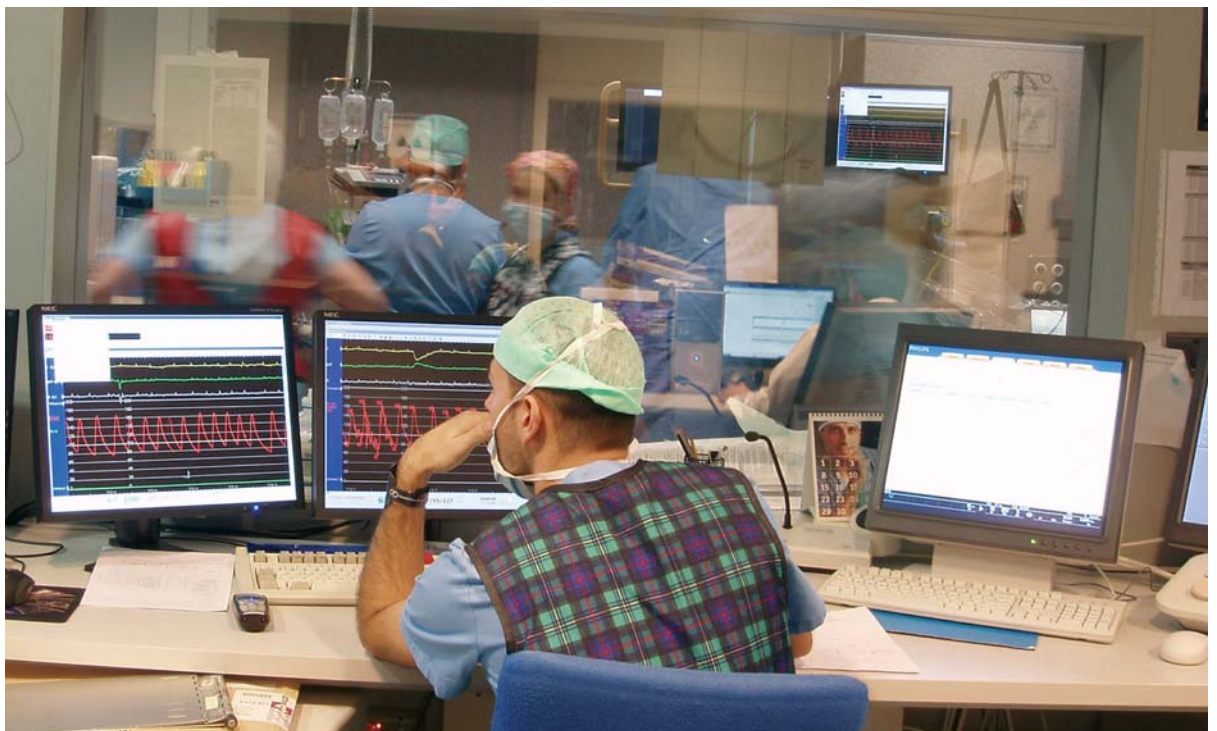
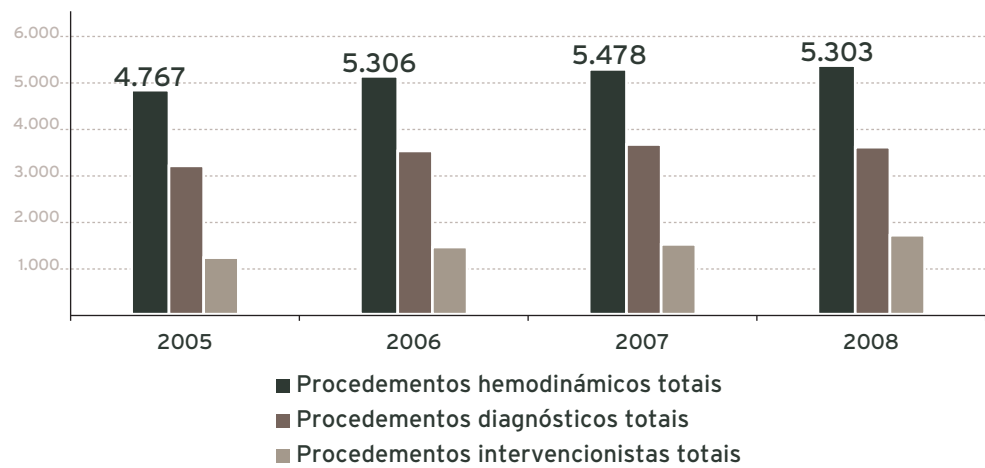
CARDIOLOXÍA INTERVENCIONISTA	2005	2006	2007	2008
Ingresos	571	514	438	449
Estadías	1.167	1.166	1.134	1.137
Estadía media	2,04	2,27	2,59	2,53
Procedementos Hemodinámicos totais	4.767	5.306	5.478	5.503
Procedementos diagnósticos totais	3.359	3.645	3.777	3.645
Procedementos intervencionistas totais	1.408	1.661	1.701	1.858

PROCEDEMENTOS INTERVENCIONISTAS	2005	2006	2007	2008
ACTP stent	1.243	1.462	1.607	1.825
ACTP aterectomía	137	172	267	264
Complexas / múltiples	582	610	706	771
Valvuloplastia	11	12	9	14
Peche de CIA	11	14	11	9
Outros	6	1	3	10
Procedementos intervencionistas totais	1.408	1.661	1.701	1.858

Para a realización desta actividade clínica, a Unidade de Cardioloxía Intervencionista contou con:

- Tres salas vasculares de hemodinámica.
- Área de recuperación.

**Representación gráfica da evolución da actividade asistencial na Unidade de Cardioloxía Intervencionista nos últimos catro anos.**



## DIAGNÓSTICO POR IMAXE

A demanda de exploracións de resonancia magnética seguiu crescendo tanto en número como en complexidade, e a Unidade de Diagnóstico por imaxe volveu incrementar os seus medios e súa actividade para dar unha resposta efectiva a ese aumento na solicitude de exploracións. No ano 2008 este servizo atendeu un total de 26.177 pacientes, aos que lles foron realizadas 35.828 resonancias magnéticas, un 22,27% máis que no ano 2007.

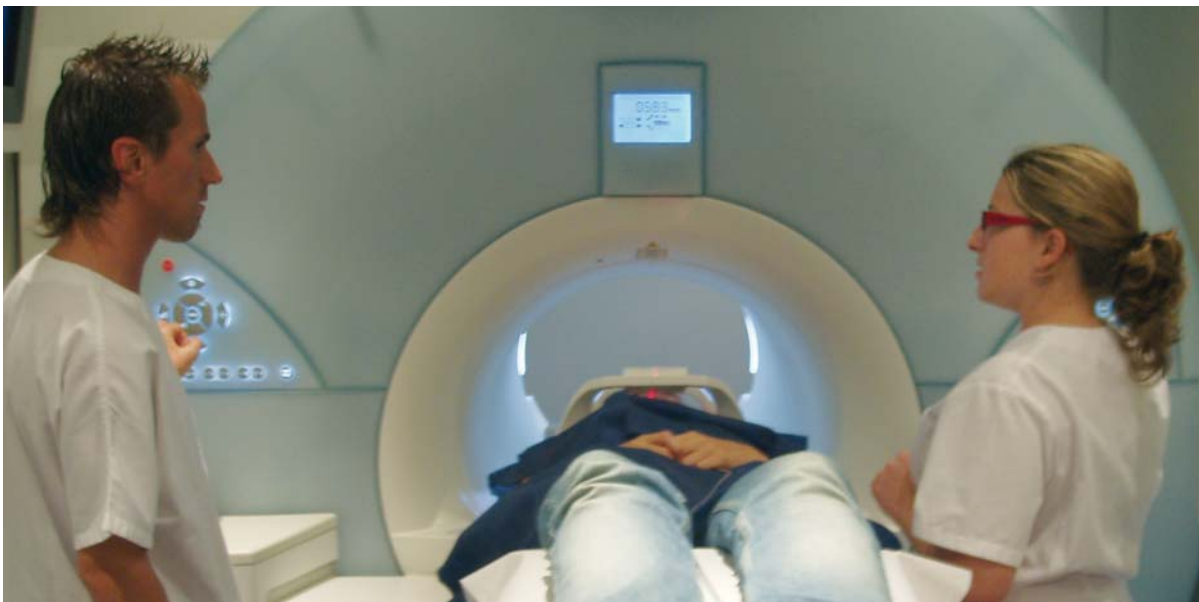
Nas unidades fixas do Complexo Hospitalario Universitario de Vigo, instaladas nos Hospitais Xeral Cíes e Meixoeiro, leváronse a cabo 23.627 estudos en horarios de mañá e tarde e quendas de fin de semana, e nas unidades móbiles de resonancia magnética realizáronse 12.200 estudos a 8.795 pacientes, tras a posta en marcha dunha segunda unidade no mes de abril.

No exercicio de 2008 a demanda das exploracións máis complexas aumentou nun 18,28%. Nese sentido a unidade veu avanzando na liña da espectroscopia cerebral con resonancia magnética, ademais de ampliar este tipo de exploracións ás patoloxías de próstata, para o que dispón de aparellos complementarios especiais. A espec-

troscopia con resonancia magnética permite ver máis alá das formas anatómicas, xa que é posible observar o comportamento bioquímico anómalo das células e detectar así doenzas dunha maneira moi precoz.

Ademais de seguir avanzando e ampliando o número de estudos con espectroscopia, a unidade dispón dende o ano 2008 de equipos que permiten facer estudos de corpo completo e estudos angiográficos de extremidades inferiores. Tamén se comezou a aplicar a RM dinámica tras a administración de contraste para valoración de patoloxía pélvica.

En canto á mellora e incremento dos medios tecnolóxicos, o feito máis salientable para esta unidade foi a posta en funcionamento a partir de abril de 2008 da segunda resonancia magnética móbil. Trátase dun equipo de alto campo, de similares características á unidade que xa viña prestando servizo, e emellante tamén en tecnoloxía e prestacións ao equipo de alto campo instalado no Hospital do Meixoeiro. Calquera destas tres resonancias, as dúas móbiles e a do Meixoeiro, teñen capacidade para realizar todas as exploracións posibles, dende as máis sinxelas ás de maior complexidade, e coa máxima calidade diagnóstica.



Coa nova unidade móbil reforzouse o servizo que se estaba prestando aos hospitais do Barbanza e Virxe da Xunqueira, na provincia da Coruña; da Costa e de Monforte, na de Lugo; de Valdeorras e de Verín, na de Ourense; e do Salnés na provincia de Pontevedra. Nesta segunda resonancia magnética móbil investíronse 1.400.000 euros, a mesma cantidade que custou adquirir a primeira.

Tamén se actualizou a unidade de 1,5 teslas do Hospital Xeral Cies, coa a aplicación, entre outras melloras, dunha maior potencia aos gradientes, o que lle permite mellorar as exploracións que xa viña realizando e incorporar estudos cardiolóxicos avanzados, anxio avanzado, corpo completo e difusión de corpo completo entre outros.

A pesar de que a actividade deste servizo leva tres anos crecendo exponencialmente, coa conseguinte carga de traballo á que deben facer fronte os seus profesionais, a unidade segue innovando e engadindo novas técnicas á súa carteira de servizos, mentres mantén unha importante actividade científica e docente. Neste sentido hai que lembrar que no ano 2008 o cadro de persoal da Unidade de Diagnóstico por Imaxe presentou arredor de vinte comunicacións en congresos nacionais e internacionais da especialidade ademais de publicar tres traba-

llos en revistas científicas e manter á importante actividade docente que leva a cabo nos últimos anos.

Dentro desa actividade científica-docente da unidade, é de salientar o feito de que a Sociedade Europea de RM en Medicina e Bioloxía (ESMRMB) contase con facultativos deste servizo para impartir un curso avanzado sobre RM de mama e pelve no mes de setembro en Bruxelas.

Igualmente, no apartado de iniciativas especiais, a unidade seguiu organizando un dos cursos do programa de doutoramento en Ciencias da Saúde da Universidade de Vigo e continuou coa formación en resonancia magnética de médicos internos residentes de radiodiagnóstico do CHUVI e doutras especialidades.

En materia de calidade, un ano máis, a unidade renovou a acreditación ISO 9001/2000, na que se inclúen, xunto cos dous centros de resonancia magnética fixos, as dúas unidades móbiles.

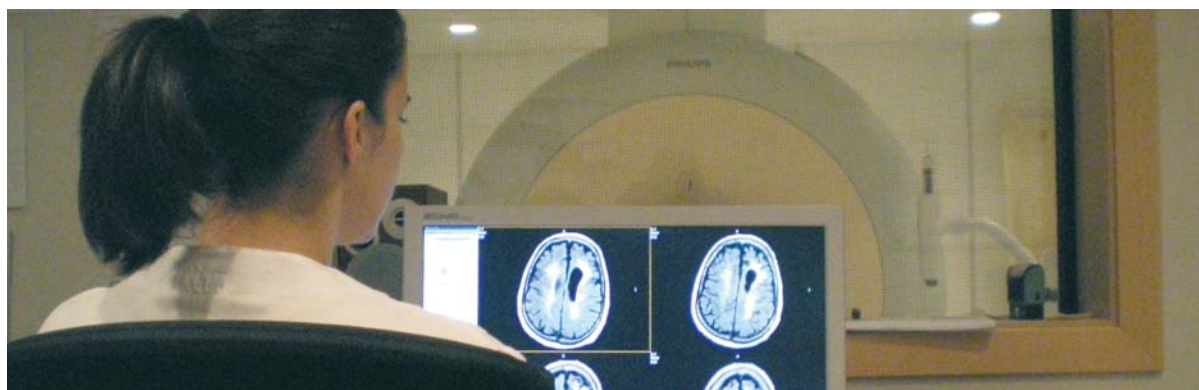
## ACTIVIDADE

Nas táboas seguintes sublíñanse os datos máis significativos da actividade asistencial acadada na Unidade de Diagnóstico por Imaxe.

Actividade global ano 2008	Pacientes	Exploracións
Hospital Xeral-Cíes - RM (CHUVI)	12.009	16.070
Hospital do Meixoeiro- RM (CHIVI)	5.173	7.357
Unidade Móbil - RM	8.795	12.200
TAC	200	200
<b>Total</b>	<b>26.177</b>	<b>35.827</b>







<b>DIAGNÓSTICO POR IMAXE - CHUVI</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	<b>2008</b>
RM	17.756	18.518	21.818	23.427
TAC	196	187	199	200
<b>Exploracións totais</b>	<b>17.952</b>	<b>18.705</b>	<b>22.017</b>	<b>23.627</b>
<b>Exploracións programadas</b>	<b>17.920</b>	<b>18.413</b>	<b>21.545</b>	<b>22.951</b>
RM	17.724	18.226	21.346	22.751
TC	196	187	199	200
<b>Exploracións urxentes</b>	<b>32</b>	<b>292</b>	<b>477</b>	<b>676</b>
RM	32	292	477	676
TC	0	0	0	0
Índice de programación (%)	99,82	98,43	97,83	95,00
Exploracións/día RM	57,10	55,60	82,20	93,76
Pacientes TAC	192	183	194	200
Pacientes RM	13.285	14.020	16.397	17.182
<b>Pacientes totais</b>	<b>13.477</b>	<b>14.203</b>	<b>16.591</b>	<b>17.382</b>

<b>RM MÓBIL</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	<b>2008</b>
Total pacientes	1.665	6.081	8.795
Total exploracións	1.899	7.285	12.200

A 31 de decembro de 2008, a Unidade de Diagnóstico por Imaxe contaba co seguinte equipamento técnico para desenvolver a súa actividade asistencial:

- Resonancia magnética 1.5 T.
- Resonancia magnética 0.5 T.

- Resonancia magnética 0.2 T.
- Resonancia magnética 1.5 T. (Unidade móbil).
- Resonancia magnética 1,5 T. (Hospital do Meixoeiro).
- Resonancia magnética 1,5 T. (Unidade móbil).

## MEDICINA NUCLEAR

### UNIDADE DE VIGO

O feito máis relevante na Unidade de Medicina Nuclear de Vigo no ano 2008 foi a incorporación en outubro da terceira gammacámara.

A posta en funcionamento do novo equipo diagnóstico supón un salto cualitativo na información diagnóstica ao mellorar a calidade da información e engadir un CT radiolóxico que permite realizar a fusión de imaxes obtidas coa cámara e o CT co obxecto de conseguir unha maior precisión na localización, o que supón, polo tanto, unha mellora en todos os parámetros de precisión diagnóstica. Esta tecnoloxía nunca estivo dispoñible nas Unidades da área sur de Galicia.

En relación coa actividade asistencial durante o 2008, produciuse unha diminución porcentual dun 2,12 % en relación ao 2007, diminución motivada precisamente polo retraso na obra para a instalación da mencionada gammacámara.

Ao longo do ano 2008 realizáronse 7.670 técnicas totais, das cales 7.555 foron procedementos diagnósticos e 115 terapéuticos. Na quenda ordinaria de tarde realizáronse un 15,47% máis de procedementos/día que no ano anterior.

Os datos de lista de espera presentan un leve incremento de 100 pacientes en relación co último período do 2007, cunha espera media de 43 días en pacientes ordinarios.

Polo que se refire ás prestacións realizadas, producíronse incrementos significativos en técnicas oncolóxicas, como a detección gammagráfica con sonda detectora no carcinoma de mama, exploración que se realiza nos hospitais dos complexos hospitalarios de Vigo en Pontevedra, actuando de forma multidisciplinar con especialistas doutras áreas, como cirurxía e xinecoloxía.

No mes de novembro quedou instalado nunha área nova da Unidade de Medicina Nuclear, e despois dunha complexa obra de adaptación dos espazos, un equipo PET-CT, con entrada en funcionamento no primeiro trimestre de 2009. Este PET-CT ofrece amplas posibilidades diagnósticas nos ámbitos da oncoloxía, a neuroloxía e as enfermidades cardíacas. No eido do cancro preséntase como un instrumento moi eficaz na detección e localización de tumores mesmo antes de que cheguen a ser visibles anatomicamente. Tamén permite coñecer o estado, características e grao de influencia das formacións tumorais, así como predicir a resposta a tratamentos con quimioterapia e monitorizar eses tratamentos.

A incorporación desta nova tecnoloxía representa un avance significativo nas prestacións da unidade e pecha



o círculo tecnolóxico ao dispoñer de 3 gammacámaras, unha área de Terapia Metabólica e un equipo PET-CT.

Durante o ano 2008 incorporouse un facultativo especialista en Medicina Nuclear e un novo médico residente, de xeito que hai actualmente tres, un por ano, o que achega valor en relación á formación e investigación.

No seguinte cadro expóñense os datos de actividade máis significativos da Unidade de Medicina Nuclear de Vigo:

4.706 pacientes  
7.670 procedementos

	2005	2006	2007	2008
Procedementos programados	5.455	6.982	6.657	6.675
Procedementos urxentes	1.792	1.263	1.215	995
<b>Procedementos totais</b>	<b>7.247</b>	<b>8.245</b>	<b>7.872</b>	<b>7.670</b>
Procedementos diagnósticos	7.098	8.124	7.719	7.555
Procedementos terapéuticos	149	121	153	115
Índice de programación (%)	75,27	82,22	82,36	86,97
Procedementos día	26,16	24,85	28,01	30,44
Diagnósticos/terapéuticos	47,64	67,14	50,45	66,69
Pacientes programados	4.103	4.340	4.788	4.208
Pacientes urxentes	1.088	676	610	498
Pacientes totais	5.191	5.016	5.398	4.706





A devandita actividade realizouse contando co seguinte equipamento:

- Gammacámara con CT.
- Gammacámara de dobre detector e ángulo variable.
- Gammacámara de dobre detector e ángulo variable.
- Captador tiroideo.

#### *MEDICINA NUCLEAR DE OURENSE:*

A unidade de Medicina Nuclear de Ourense atendeu no ano 2008 un total de 4.000 pacientes, aos que lles foron realizados 6.656 procedementos, dos que 6.437 tiveron carácter diagnóstico e 219 terapéutico. Estas cifras supoñen un mantemento dos niveis de actividade na Unidade respecto ao ano 2007, xa que se produciu un incremento do 15,26% nos procedementos terapéuticos e unha diminución do 1,77% nos diagnósticos, froito do descenso da demanda xerada durante o ano 2008, que baixou un 6.15% respecto ao ano anterior.

En contraposición, mantense un incremento progresivo da demanda na detección do ganglio sentinela en mama e melanoma, que no caso do melanoma é referencia para a área sur de Galicia. Actualmente estase estendendo a outras localizacións como a detección en vulva. Por todo isto, a detección gammagráfica do ganglio sentinela é

unha prestación totalmente introducida, recoñecida e de referencia doutras áreas sanitarias no complexo.

Non existe lista de espera estrutural agás en cardioloxía nuclear, polas circunstancias indicadas, cunha lista de espera de 98 pacientes, cunha espera medía de 16,17 días. O resto da demanda foi satisfeita na súa totalidade

En relación á carteira de servizo, no ano 2008 non se produciron cambios. Tampouco houbo variacións nos recursos humanos e técnicos.

A Unidade posúe unha certificación de calidade ISO 9001:2000, o que supón unha revisión continua dos estándares e protocolos de calidade, cun proceso de modificación e actualización continua dos indicadores co obxecto de manter uns parámetros de calidade medibles e que sirvan como monitorización na mellora da calidade. Neste período renovouse a devandita acreditación despois de superar a correspondente auditoría.

No cadro que se inclúe a continuación recóllense os principais datos de actividade da Unidade de Medicina Nuclear de Ourense.

4.046 pacientes  
6.743 procedementos

<b>MEDICINA NUCLEAR OURENSE</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	<b>2008</b>
Procedementos programados	5.002	5.455	5.804	5.913
Procedementos urxentes	931	834	939	743
Procedementos totais	5.933	6.289	6.743	6.656
Procedementos diagnósticos	5.751	6.151	6.553	6.437
Procedementos terapéuticos	182	138	190	219
Índice de programación (%)	84,31	84,94	84,13	88,83
Procedementos día	24,22	25,57	27,30	26,52
Diagnósticos/terapéuticos	31,60	44,57	34,49	29,39
Pacientes programados	3.433	3.506	3.573	3.628
Pacientes urxentes	467	429	473	372
Pacientes totais	3.900	3.935	4.046	4.000

A devandita actividade realizouse contando co seguinte equipamento:

- Gammacámara de dobre detector e ángulo variable.
- Gammacámara monocabezal.

- Captador tiroideo.
- Equipo de ventilación pulmonar.
- Sala de probas cardiolóxicas con ergómetro, tapiz rodante e desfibrilador .



## ONCOLOXÍA RADIOTERÁPICA

No exercicio de 2008, a Unidade de Oncoloxía Radioterápica levou a cabo 1869 tratamentos con teleterapia, 207 con braquiterapia de alta taxa e 86 con radiocirurxía estereotáxica. Estes datos representan un descenso de arredor dun 5% respecto da actividade desenvolvida no ano anterior, debido fundamentalmente a que un dos aceleradores lineais con que conta o servizo tivo que permanecer inactivo durante máis dun mes por mor da instalación dun sistema micromultiláminas e diversas tarefas de mantemento, e tamén pola maior duración dos tratamentos de intensidade modulada de doses (IMRT), que case duplican o tempo dun tratamento convencional.

Se ben é certo que a instalación do sistema micromultiláminas motivou un retraso apreciable nos inicios de tratamento durante a parada do acelerador, tamén hai que salientar o esforzo realizado e a axeitada toma de decisións, a través do sistema de xestión implantado na unidade, como a realización de tratamentos en fins de semana e a diminución dos labores de mantemento dentro dos horarios de tratamento, o cal contribuíu a minimizar os efectos da inactividade da máquina de tratamento.

Durante o ano 2008 consolidouse a utilización da IMRT, coa realización de 66 tratamentos con ese sistema, a meirande parte dos cales se fixeron con IMRT inversa. Esta técnica ofrece notables vantaxes no tratamento de determinados tipos de cancro, localizados en zonas complexas en que se acumulan órganos de risco, como a cabeza, pescozo e próstata, e tamén está especialmente indicada o seu emprego en pacientes que polas súas características anatómicas non poden ser tratados con outras técnicas como a braquiterapia.

Coa IMRT diminúen as complicacións e aumenta a escala de doses curable en certas patoloxías, ao permitir modular os feixes de radiación dirixindo maiores doses á lesión e evitando os órganos de risco. Por outra banda, a IMRT ademais de supoñer un novo avance na precisión e segu-

ridade da radioterapia, representa un novo reto asistencial e profesional por canto esixe dunha meirande utilización de recursos humanos e tecnolóxicos e durante un tempo máis prolongado.

En materia de xestión, ao longo de 2008 púxose en práctica de maneira efectiva o proxecto de mellora organizativa deseñado e presentado o ano anterior coa finalidade de converter a Unidade de Oncoloxía Radioterápica nun referente de excelencia, capaz de atraer talento e desenvolver prácticas punteiras no seu campo de actividade.

Para acadar estes obxectivos, todo o cadro de persoal da unidade tomou parte durante o ano 2008 na implantación de diversas estratexias tendentes a mellorar os diferentes ámbitos de actuación do servizo. Entre as actuacións levadas a cabo inclúense medidas para optimizar os sistemas de traballo, axilizar o fluxo de pacientes, reducir a posibilidade de incidencias, promover a motivación do persoal, impulsar a capacidade de investigación e desenvolvemento, manter a máxima satisfacción dos usuarios e facer desta unidade un lugar atractivo de traballo ata situalo como primeiro centro de elección para os profesionais a nivel estatal.

Tamén no exercicio de 2008, consolidouse a colaboración desta unidade con centros punteiros na investigación, diagnóstico e tratamento do cancro de Estados Unidos. Nesa liña, intensificouse a cooperación científica co Norris Center Cancer Hospital, dependente da Universidade Sur de California (USC) e co National Cancer Institute, nun amplo estudo encamiñado a determinar a resposta de determinados grupos de poboación, con características xenéticas homoxéneas e entre os que se atopan os galegos, diante do tratamento contra diversos tipos de cancro.

A este traballo estanse achegando un milleiro de mostras de pacientes con cancro de mama das provincias de Pontevedra e Ourense co obxectivo de determinar a influencia xenética na resposta destas persoas aos tratamentos con radioterapia e quimioterapia e a súa supervivencia.



No seguinte cadro recóllese a evolución das actividades da Unidade de Oncoloxía Radioterápica con respecto aos anos anteriores.

### ONCOLOXÍA RADIOTERÁPICA

Tratamentos finalizados	2005	2006	2007	2008
Teleterapia:	1.565	1.647	1.948	1.869
Radiocirurxía esterotáxica:	80	77	81	86
Braquiterapia alta taxa	231	201	261	207

	2005	2006	2007	2008
Pacientes novos	2.195	2.349	2.466	2595
Radiocirurxía esterotáxica	110	102	104	112
Teleterapia	1.794	1.960	2.066	2194
Braquiterapia alta taxa	291	287	296	289

Pacientes programados	2.113	2.275	2.372	2488
Pacientes urxentes	82	74	94	107

Pacientes hospitalizados	425	491	610	639
Pacientes ambulatorios	1.770	1.858	1.856	1956

INDICADORES TELETERAPIA	2005	2006	2007	2008
Sesións totais	37.547	39.547	47.645	42.594
Pacientes totais	37.521	39.517	47.648	42.573
Sesións/día	151,40	160,80	192,10	169,02
Pacientes tratados/día	151,30	160,60	192,10	168,94
Pacientes finalizados/día	6,30	6,30	7,60	7,30
Campos/paciente	3,31	3,50	3,45	3,84



Para o desenvolvemento desta actividade, a Unidade de Oncoloxía Radioterápica contou no ano 2008 co seguinte equipamento técnico:

- Acelerador lineal de baixa enerxía.
- Acelerador lineal multienerxético.
- Acelerador lineal multienerxético e multiláminas.
- Acelerador lineal multienerxético e multiláminas.
- TAC espiral con sistema de simulación virtual.
- Sistema de fusión de imaxes.
- Sistema de planificación de teleterapia.
- Sistema de imaxe portal (Para SL75).
- Sistema de imaxe portal (Para SL18).
- Sistema de imaxe portal (Para Primus).

- Sistema de imaxe portal (Para Oncor).
- Sistema de radiocirurxía estereotáxica.
- Equipo de braquiterapia de alta taxa.
- Sistema de planificación tridimensional.
- Unha rede de comunicación para radioterapia.
- Sistema cortador automático de moldes.
- Braquiterapia en tempo real.
- Sistema micromultiláminas para radiocirurxía.

**ALOXAMENTO DE PACIENTES** Durante o ano 2008, un total de 44 persoas beneficiáronse do sistema de aloxamento nun hotel establecido por Galaria para pacientes de oncoloxía radioterápica que teñen a súa vivenda moi lonxe de Vigo.

	2005	2006	2007	2008
TOTAL ESTADÍAS EN HOTEL	832	1.279	1.014	846
TOTAL PACIENTES ALOXADOS EN HOTEL	86	118	49	44
ESTANCIAS MEDIAS POR PACIENTE	9,67	10,84	20,69	19,20







## División de consultoría

A contribución máis importante ao volume de actividade da División de Consultoría durante o exercicio 2008 correspondeu á elaboración do plan de dotación de equipamentos do novo Hospital de Lugo, cun volume de investimento que supera os 35 millóns de euros. No eido de priorización de investimentos en equipamento vinculados a plans directores de centros foron realizadas ademais outras accións entre as que destacan a Fase 2.0 do Complexo Hospitalario da Coruña e o plan de dotación da Fundación Pública de Medicina Xenómica, de xeito que se abarca o global de intervencións de dotación a máis de 100 servizos asistenciais distintos do Servizo Galego de Saúde.

En canto aos informes técnicos de adxudicación, durante este ano asesorouse na resolución de máis de vinte e cinco concursos, cun volume económico superior aos 17 millóns de euros, e con máis de 200 informes de adxudicación.

Polo que atinxe á elaboración de plans centralizados de equipamento, desenvolvéronse as fases diagnósticas de campo e procesado de datos do informe de investimento centralizada en ecógrafos, arcos cirúrxicos e incubadoras. Continuouse así mesmo co Plan de Equipamento Tecnolóxico do Servizo Galego de Saúde, e realizáronse os pregos e informes de adxudicación de todo o equipamento planificado para o ano en curso.

A División de Consultoría mantivo a súa actividade de asesoramento técnico continuado coa emisión de informes relativos a todas aquelas cuestións puntuais que a xestión do día a día dos distintos centros fose propoñendo aos servizos centrais do Servizo Galego de Saúde.

### **APOIO ESPECIALIZADO Á SUBDIRECCIÓN XERAL DE OBRAS**

Durante todo o ano 2008 a División de Consultoría continuou coa nova liña de traballo de apoio técnico solicitada polo Servizo de Obras da Subdirección Xeral de Investimentos. Neste sentido, préstase asistencia tanto na área de arquitectura como na de enxeñería, mediante estudos previos e informes para a supervisión de proxectos de obras; control da redacción de proxectos e execución de obras; elaboración de pregos e prescricións técnicas particulares precisos para a licitación de redacción de proxectos e/ou execución de obras; informes de adxudicación precisos nos citados procedementos de licitación; análise e estudo das diferentes opcións técnicas de instalacións eléctricas, mecánicas e de enerxía renovable que oferta o mercado, e a súa posible aplicación aos centros sanitarios.

Nesta área de actividade, realizáronse os seguintes traballos: 26 visitas a parcelas/edificios, 49 supervisións de proxectos, 3 seguimentos de obra, 3 seguimentos de redacción de proxecto e 14 informes de apoio.

### **RESUMO DE TRABALLOS**

#### **Adxudicación**

- Concurso equipamento complementario Sala Hemodinámica (CHOU) AB-SER2-08-022.
- Concurso Esterilizador (CHUS) NB-SER2-08-021.
- Concurso Ecocardiógrafo (Hospital Comarcal de Valdeorras) AB-SER2-08-018.



- Concurso Centralizado Sala Hemodinámica (CHOU) 08002 AC-SER2-08-002.
- Concurso equipamiento de quirófano (C.H. de VIGO) AC-SER2-08-008.
- Concurso mobiliario clínico de quirófano (C.H. de VIGO) AC-SER2-08-009.
- Concurso Sistema de Lavado/Descontaminado(C.H. de VIGO) AC-SER2-08-010.
- Concurso Centralizado Primaria CP-CC-SER2-08-001.
- Concurso Centralizado Retinógrafos Primaria CP-CC-SER2-08-004.
- Concurso Centralizado Implantes Cocleares Diversos Hospitais de Galicia CC-SER1-08-008.
- Concurso Centralizado adquisición de mesas cirúrgicas (Hospital de Conxo) NB-SER2-08-019.
- Concurso Actualización Torre Videobroncoscopia (Hospital do Meixoeiro) NG-SER2-08-007.
- Concurso Actualización Ecoendoscopia (Complejo Hospitalario Universitario da Coruña) AC-SER2-08-013.
- Concurso Actualización Torre Videobroncoscopia (Complejo Hospitalario Universitario da Coruña) NG-SER2-08-014.
- Concurso equipamiento de quirófanos (Hospital Xeral de Conxo) AC-SER2-08-005.
- Concurso mobiliario de quirófanos (Hospital Xeral de Conxo) AC-SER2-08-006.
- Concurso Sistema de Lavado / Descontaminado (Hospital Xeral de Conxo) AC-SER2-08-011.
- Concurso Centralizado Adquisición de 7 TAC'S (Plan de equipamiento tecnolóxico) CC-SER2-08-016.
- Concurso actualización PET-CT (Medtec) MN-001-08.
- Concurso Centralizado de adquisición de 3 salas vasculares (Plan de equipamiento tecnolóxico) CC-SER2-08-012.
- Concurso Centralizado de adquisición de 2 Resonancias Magnéticas (Plan de equipamiento tecnolóxico) CC-SER1-08-017.
- Concurso Complementario Lavado (CHUVI).
- Concurso Ampliación Mesas Mayo (CHUVI).
- Concurso Ampliación Esterilización (CHUS).
- Concurso Ampliación Hospitalización (CH de OURENSE).
- Concurso Fase I Lotes Desertos (C.H. de Ourense).
- Concurso Biopsias Conxo Varios (Hospital de Conxo).
- Concurso Lavado Conxo (Hospital de Conxo).
- Concurso Quirófanos Conxo (Hospital de Conxo).
- Concurso Meixoeiro Varios UCMA e desertos (Hospital do Meixoeiro).
- Concurso Lavado (Hospital Xeral de Vigo).
- Concurso Quirófanos (Hospital Xeral de Vigo).
- Concurso CT RT CHOU.





### Elaboración de pregos

- Ecocardiógrafo (Hospital de Valdeorras).
- Ergómetro (Hospital do Salnés).
- Dous pregos: PDPCM - mamógrafos e estacións de lectura (Saúde Pública).
- Sete pregos: Plan de mellora atención primaria (Primaria).
- Nove pregos máis resposta a alegacións: RM, CT, Vascular, HD (PETEC).
- Sistema de Transporte Robotizado.

### Priorización

- Complexo Hospitalario Universitario da Coruña: Unidade de Intermedios de Cardiología e Probas Funcionais Respiratorias.
- Complexo Hospitalario Universitario da Coruña Fase 2-0.
- Complexo Hospitalario Universitario de Vigo: Esterilización (Equipamento menor pendente).
- Complexo Hospitalario de Ourense: Equipamento da Área de Hemodinámica.
- F.P: Medicina Xenómica: Plan Director.
- Hospital de Conxo: Lavado de Conxo.
- Hospital do Salnés: Hospitalización Planta Terceira.
- Plan de dotación Novo Hospital de Lugo:
  - Hospitalización
  - HDD
  - Urxencias
  - Hemodiálises

- Rehabilitación
- Esterilización
- Medicina Nuclear
- Radioterapia
- Bloque cirúrxico e bloque obstétrico
- UCI Adultos, UCI Polivalente, UCI Pediátrica/Neonatos
- Reanimación/ Unidade da Dor
- Laboratorio Microbioloxía
- Laboratorio BQ
- Laboratorio Hematoloxía
- Anatomía Patolóxica
- Radioloxía
- Consultas Externas
- Farmacia
- MORGUE
- Gabinetes de Exploracións Especiais

1. Complexo Hospitalario Universitario da Coruña (Fase 2-0).

### Plans de investimento e informes varios

- Plan de investimento en ecografía, arcos cirúrxicos e incubadoras.

#### Informes técnicos:

- Transporte Robotizado do Novo Hospital de Lugo.
- Sistema de Transferencia de Paciente do Novo Hospital de Vigo.
- Estimación Dotación Novo Hospital de Lugo : Previsión Pormenorizada de Dotación.



06



Servizo de radiofísica e  
unidade técnica de protección radiolóxica

## Servizo de radiofísica e unidade técnica de protección radiolóxica



Como en exercicios anteriores, no ano 2008 o Servizo de Física Médica volveu xogar un papel relevante no proceso de posta en marcha de novo equipamento tecnolóxico e na incorporación de novas técnicas de diagnóstico e tratamento nas unidades dependentes desta empresa pública e mais os centros aos que presta os seus servizos.

Nesa liña de actividade, realizou o seguimento e control da instalación e posta en marcha dunha nova gammacámara, na Unidade de Medicina Nuclear do Hospital do Meixoeiro, así como as correspondentes probas de aceptación do equipo.

Tamén neste exercicio, o Servizo de Física Médica ocupouse das probas, controis e calibracións necesarias para a instalación e posta en funcionamento dun sistema de micromultiláminas nun dos aceleradores lineais da Unidade de Oncoloxía Radioterápica. Este equipo representa un novo paso na procura da máxima precisión da

radiocirurxía ademais de abrir a posibilidade de empregar esa técnica terapéutica no tratamento da meirande parte das localizacións tumorais.

Outra actuación decisiva por parte do Servizo de Física Médica na incorporación de novas tecnoloxías foi o seguimento e control da instalación do PET-CT no Hospital do Meixoeiro. Este equipo, que quedou instalado a finais de novembro de 2008, é o primeiro das súas características que se pon en marcha na sanidade pública de Galicia. Esta máquina de diagnóstico incorpora nun mesmo equipo a tecnoloxía PET, que ofrece información metabólica e funcional dos tecidos, e as prestacións da tomografía computerizada, que facilita imaxes anatómicas de alta resolución e fusiona as vantaxes diagnósticas de ambas as dúas técnicas.

Dentro da actividade habitual, ao longo de 2008 realizouse o control de calidade dos equipos correspondentes a instalacións de radiodiagnóstico situadas en hospitais, centros de saúde, centros de especialidades e uni-

dades de atención primaria de Galicia, así como no Hospital Pedro Hispano da localidade portuguesa de Matosinhos.

Ademais, volveuse contribuír con outros servizos adicionais como programas de formación en protección radiolóxica aos traballadores, asesoramento en riscos laborais, compras, deseños de novas instalacións e a xestión da dosimetría en complexos hospitalarios. En especial realizáronse todos os cálculos do novo hospital de Lugo. O asesoramento abarca ademais: cálculo de blindaxes, clasificación de traballadores expostos, clasificación de zonas, informe de prendas de protección, control de traballadoras embarazadas, reunións para a implantación dos procedementos do PGC, cálculo de doses aos pacientes e resolución de calquera dúbida en materia de protección radiolóxica que poida xurdir nos hospitais.

Así mesmo, continuou realizando as tarefas habituais de radiofísica na Unidade de Oncoloxía Radioterápica e desenvolveu os programas de garantía e control de calidade e protección radiolóxica en Radiodiagnóstico, Medicina Nuclear e Radioterapia do Hospital do Meixoeiro e os centros de saúde asociados.

Durante o ano 2008 rotou polo Servizo durante tres meses un físico de nacionalidade cubana para a aprendizaxe de técnicas de Radiofísica en medicina nuclear, estancia que estivo organizada polos organismos PAHO e CIEMAT. O resultado do traballo foi o deseño dun aparello dedicado ao control de calidade en gammacámaras que foi presentado no Congreso Internacional de Protección Radiolóxica en Bos Aires.

Tamén fixo a súa rotación no servizo unha físico de Brasil, durante 4 meses, para a formación en técnicas de





Radiofísica en radiodiagnóstico e tamén en procedementos de calidade para a implantación da metodoloxía ISO nun departamento de radioloxía

En canto ás contribucións no ámbito científico, é de salientar que o xefe do Servizo de Radiofísica, Manuel Salgado, entrou a formar parte dun grupo de traballo organizado en decembro de 2008 en Viena pola Organización Mundial da Saúde, que se denomina Occupational Health e pertence ao proxecto Iniciativa Global sobre Seguridade Radiolóxica no Ámbito Sanitario da OMS.

#### ACTIVIDADE DA UTPR

Actuacións de protección radiolóxica e radiofísica hospitalaria por parte da Unidade Técnica de Protección Radiolóxica no ano 2008

Os seminarios de formación en protección radiolóxica, de entre tres e cinco horas de duración que se impartían cada ano ata 2007, dirixidos aos traballadores dos centros sanitarios, substituíronse no ano 2008 por catro cursos de 30 horas cada un, acreditados pola FEGAS e o CHUAC para a acreditación de directores de raios X, operadores, e segundo nivel en intervencionismo.

	2006	2007	2008
Controis de calidade	403	462	340
Medicións de niveis de radiación	159	187	182





## Unidade de Radiofármacos PET Galicia



A Unidade de Radiofármacos PET Galicia (Ciclotron), dependente de Galaria, iniciou en novembro de 2008 a produción regular e subministro de FDG aos hospitais do Servizo Galego de Saúde. Este laboratorio, anexo ao Complexo Hospitalario Universitario de Santiago (CHUS), constitúe unha das actuacións estratéxicas da administración sanitaria galega no ámbito do diagnóstico por imaxe e a súa actividade vai ser determinante no desenvolvemento actual e futuro das técnicas de diagnóstico mediante tomocámara detectora de positrones (PET) nesta comunidade autónoma.

Trátase do primeiro laboratorio en España financiado e explotado pola sanidade pública, que supuxo un forte investimento económico, de arredor de catro millóns de euros, e que representa a garantía de subministro actual e futuro de radiofármacos a todas as tomocámaras PET do Servizo Galego de Saúde, a un custe razoable.

Neste centro prodúcese Fludesoxiglucosa marcada con Fluor 18 (FDG), o radiofármaco máis utilizado nas exploracións mediante PET, que é necesario inxectar ao paciente antes de sometelo a esa técnica de diagnóstico, e que ata agora era necesario traer dende Madrid.

Este laboratorio está dimensionado para subministrarlle radiofármacos ás tomocámaras PET do Servizo Galego de Saúde, e doutras instalacións PET de Galiza e provincias limítrofes. Ademais, conta con zonas específicas para proporcionar soporte aos programas de investigación tanto no ámbito clínico como no da investigación básica. E tamén se vai a converter en unidade docente para a formación de especialistas en radiofarmacia.

O día 18 de novembro esta unidade comezou a producir radiofármacos para o equipo PET instalado no Complexo

Hospitalario Universitario de Santiago, e dende febreiro de 2009 subministra eses produtos á tomocámara PET-CT posta en funcionamento na Unidade de Medicina Nuclear do Complexo Hospitalario Universitario de Vigo.

A tecnoloxía PET adquiriu unha enorme relevancia na maioría dos países desenvolvidos, e cada día se incrementa a demanda dese tipo de exploracións por parte dos especialistas, á vista das súas cada vez maiores aplicacións e da súa eficacia diagnóstica nos eidos da oncoloxía, a cardioloxía e as patoloxías neurolóxicas.

Actualmente, por medio das tomocámaras PET é posible coñecer o funcionamento e metabolismo dos tecidos e órganos, mentres que ata agora as técnicas de diagnóstico por imaxe tradicionais só permitían observar a forma e estrutura deses tecidos.

Esta técnica de diagnóstico baséase na utilización dunha serie de moléculas capaces de seren marcadas con radioi-

sótopos emisores de positróns, que son incorporados ao organismo do paciente para poder observar mediante a tomocámara PET a súa distribución nos tecidos.

Para que unha tomocámara PET poida desenvolver a súa actividade de forma habitual, debe existir un laboratorio de radiofármacos emisores de positróns o máis preto posible. A posta en marcha da Unidade de Radiofármacos PET Galicia, garante a loxística de subministro de radiofármacos para toda a comunidade.

A Unidade de Radiofármacos PET Galicia ten previsto desenvolver programas de investigación, tanto no ámbito clínico, por parte dos facultativos de medicina nuclear, como no da investigación básica.

Coa posta en funcionamento deste centro garántese tamén a formación dos profesionais para o futuro. Neste sentido se esta pendente da autorización do Ministerio de Sanidade e Consumo para que a Unidade de



Radiofármacos PET Galicia sexa nomeada unidade docente de radiofarmacia para a formación de especialistas en radiofarmacia. Para garantir a formación axeitada en todos os ámbitos desta disciplina establecéronse acordos de colaboración co propio CHUS e GE Unidade Central de Radiofarmacia de Galicia.

### **Acelerador de partículas**

O ciclotrón, que é o aparello principal da Unidade de Radiofármacos PET Galicia, é, basicamente, un acelerador de partículas, produtor dos isótopos radioactivos cos que se marcan as moléculas que lle serán inxectadas ao paciente. No hospital, a tomocámara PET detectará a radiación que emiten esas moléculas e configurará unha imaxe do seu comportamento dentro do organismo.

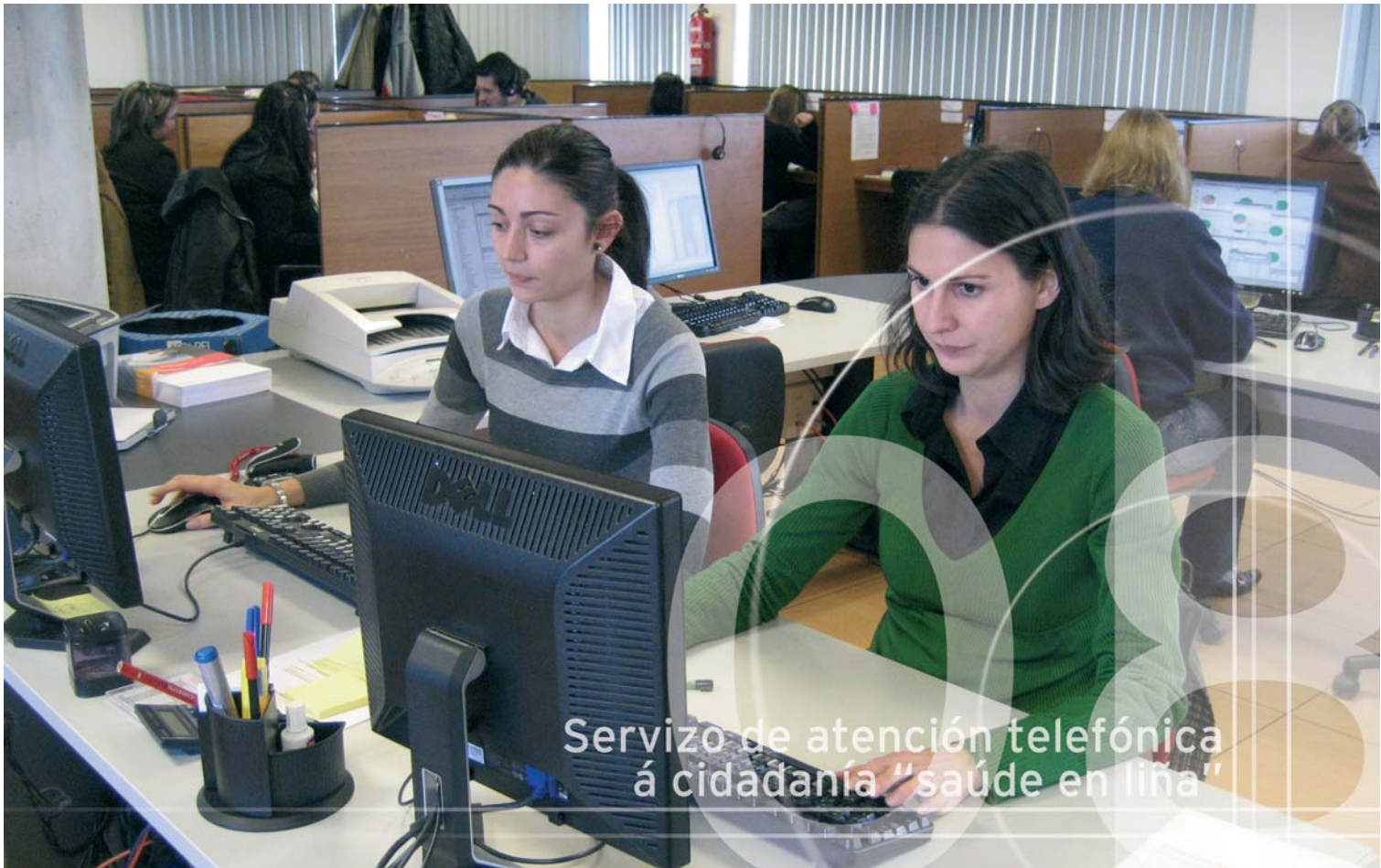
O que diferencia o PET doutras técnicas de imaxe, á excepción dalgúns tipos de resonancia magnética avanzada, é que non só permite obter imaxes anatómicas,

senón que é capaz de detectar o comportamento anómalo das células antes de que formen un tumor visible ou detectable por outros métodos. En definitiva, o PET permite baixar os límites de detección das patoloxías ao momento en que aínda non presentan un signo físico.

Na Unidade de Radiofármacos PET Galicia, o ciclotrón produce o isótopo marcado, que é enviado a través dun sistema de transferencia aos módulos de síntese, uns aparellos que permiten a síntese da molécula de interese de maneira segura e reproducible. Unha vez rematada a síntese e tras un proceso de purificación e control de calidade, o radiofármaco envíase ao servizo de medicina nuclear para a súa administración.

A produción do radiofármaco realízase pola noite, co fin de que a primeiras horas de mañá estea dispoñible para a súa utilización na PET do Complexo Hospitalario Universitario de Santiago e no equipo PET-CT do Complexo Hospitalario Universitario de Vigo.





Servizo de atención telefónica á cidadanía "saúde en liña"

## Servizo de atención telefónica á cidadanía “Saúde en Liña”

No ano 2008 Galaria asumiu o deseño e posta e marcha de “Saúde en Liña”, un novo servizo de atención telefónica á cidadanía, pertencente ao Servizo Galego de Saúde, a través do cal se centraliza inicialmente a cita previa dos centros de saúde das áreas de Lugo, Ourense, Santiago e Pontevedra.

O número establecido para este servizo é o 902 077 333, e a través do mesmo os usuarios desas áreas poden pedir cita para ser atendidos nos seus centros de saúde, se ben está previsto ampliar en 2009 a súa cobertura ás áreas sanitarias de Vigo, A Coruña e Ferrol, para completar así todo o territorio de Galicia.

A posta en marcha de “Saúde en Liña” enmárcase no conxunto de actuacións da Consellería de Sanidade encamiñadas a mellorar a accesibilidade dos usuarios ás prestacións asistenciais, e aínda que na fase de arranque ten encomendada a cita previa en atención primaria, este servizo deseñouse coa idea de ampliar as súas funcións ata convertelo nun teléfono de acceso ao sistema sanitario, a través do que ofrecer múltiples servizos á cidadanía.

O mércores 8 de outubro de 2008 comezou a súa implantación no ámbito da provincia de Ourense, o 15 de outubro estendeu a súa actividade á provincia de Lugo, o 22 de outubro estableceuse na área norte de Pontevedra e o 27 de outubro na área de Santiago. Nesta primeira fase o servizo dá cobertura a un total de 1 430

183 usuarios, o que supón un 52% da poboación galega con dereito a tarxeta sanitaria, e atende máis de 70.000 chamadas semanais.

Por medio do devandito número o usuario entra en contacto cunha central de chamadas na que máis dun centenar de operadores con conexión informática ás axendas de atención primaria lle facilitan a cita para ser atendido no seu centro de saúde. A prestación do servizo realizárase de luns a venres en horario de 8:00 a 21:00 horas de forma ininterrompida e en días laborables, sen ter en conta as festas locais.

O novo sistema de atención telefónica deseñouse co obxectivo fundamental de proporcionarlle ao usuario un recurso accesible, doado de utilizar e que lle garanta unha resposta rápida e eficaz á súa necesidade de recibir asistencia no seu centro de saúde.

No prego de requirimentos técnicos estableceuse a esixencia de que o 80% das chamadas recibidas no momento de maior demanda obteñan resposta en menos de 30 segundos e que no resto do tempo o 90% das chamadas sexan contestadas antes de 15 segundos. Tras un primeiro período en que se realizaron os lóxicos axustes técnicos e unha vez optimizada a coordinación informática coas axendas de citación, a central contesta o 100% das chamadas e o tempo medio de espera ata que contesta un axente, unha vez finalizado o saúdo de benvinda, é de 5 segundos.





## Recursos humanos

En materia de recursos humanos o aspecto máis salientable do ano 2008 nesta empresa pública foi a culminación do proceso de integración do seu persoal no réxime estatutario, coa aplicación da resolución de 12 de abril de 2008, con efectos do 1 de xullo de 2007. Das 255 prazas autorizadas no cadro de persoal integráronse 230 no réxime estatutario.

Con tal motivo, o departamento de Recursos Humanos de Galaria, durante este exercicio, e especialmente a partir do segundo trimestre, centrou gran parte da súa capacidade operativa na adaptación aos procedementos de xestión relacionados co seu ámbito de responsabilidade.

O proceso de estatutarización iniciouse o ano anterior coa publicación no Diario Oficial de Galicia do Decreto 91/2007, de 26 de abril, unha normativa de carácter xeral para todas as institucións afectadas, que daría paso, o 10 de outubro, á publicación da Orde de 20 de setembro de 2007, que se ocupaba especificamente do proceso de integración do persoal do Instituto Galego de Medicina Técnica, agora Galaria.

### **Evolución do cadro de persoal**

No ano 2008 volveu producirse un novo incremento medio do cadro de persoal respecto ao ano anterior, de xeito que se situou en 328 persoas fronte ás 317 que integraban o cadro de persoal medio no ano 2007, cifra que representa un 3,5% de aumento no número de profesionais que desenvolven a súa actividade en Galaria. Este crecemento dos recursos humanos debeuse a diver-

sos factores, entre os que figuran o reforzo dos cadros de persoal das diferentes unidades e á necesidade de dotar de profesionais as novas actividades, como a segunda unidade móbil de resonancia magnética e a Unidade de Radiofármacos PET Galicia (Ciclotrón).

O persoal do Ciclotrón, excluído do ámbito de aplicación da Orde que regula o proceso de integración do persoal no réxime estatutario, foi seleccionado directamente por Galaria, segundo a Lei 10/95, e formalizáronse contratos eventuais para diferentes categorías profesionais: especialista en radiofarmacia e técnicos de mantemento.

### **ESTRUTURA DO CADRO DE PERSOAL**

A distribución do cadro de persoal polas distintas unidades mantivo unha estrutura semellante á de anos anteriores. Nas unidades asistenciais instaladas no Complexo Hospitalario Universitario de Vigo desenvolveron o seu labor no ano 2008 un total de 235 persoas; outras 38 corresponden á estrutura central, 19 persoas traballan no Servizo de Radiofísica e Unidade Técnica de Protección Radiolóxica, 14 forman parte da División de Consultoría, 9 integran o cadro de persoal da Unidade de Medicina Nuclear de Ourense, 5 están adscritas á Unidade de Radiofármacos PET Galicia e outras 8 desenvolven a súa actividade nas dúas unidades móbiles de resonancia magnética que dan servizo aos hospitais de ámbito comarcal de Galicia.

O cadro de persoal medio de Galaria formábase a 31 de decembro de 2008, 50 especialistas, 26 licenciados non

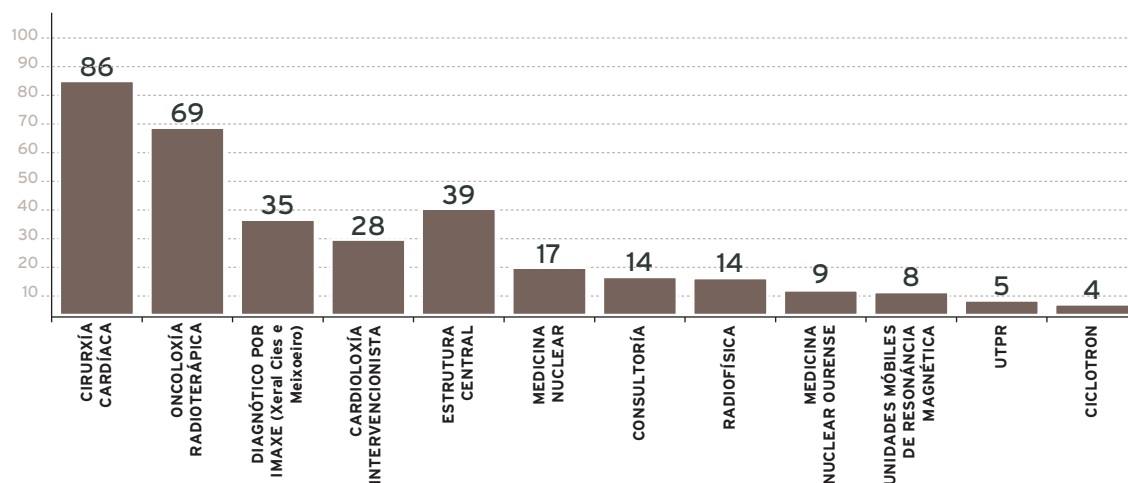




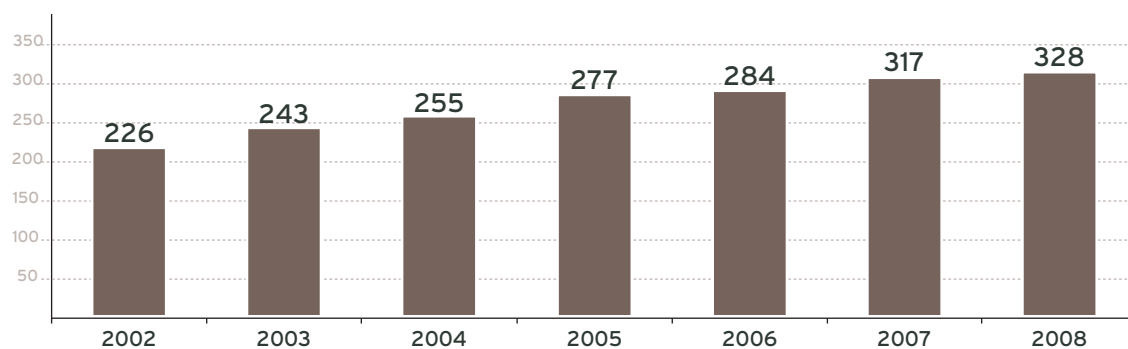
sanitarios, 80 diplomados en enfermería, 4 diplomados non sanitarios, 57 técnicos, 8 oficiais administrativos, 37 auxiliares de clínica, 55 auxiliares administrativos e persoal de servizos xerais e 11 celadores.

Os recursos humanos da empresa manteñen no ano 2008 una proporción por sexos semellante aos de exercicios anteriores, cun 71% de mulleres e un 29% de homes, e tamén unha idade media situada en 34 anos.

Na seguinte gráfica recóllese a estrutura do cadro de persoal no ano 2008



Gráfica de evolución do cadro de persoal de Galaria.



Na evolución do cadro de persoal de Galaria mantense a tendencia ao crecemento.

**Tipos de contratos de traballo**

CLASIFICACIÓN	2004	2005	2006	2007	2008
Indefinidos	170	193	195	218	224
Interinos	31	16	23	25	22
Eventuais	24	24	27	22	22
Substitutos	30	44	39	52	60
TOTAL	255	277	284	317	328

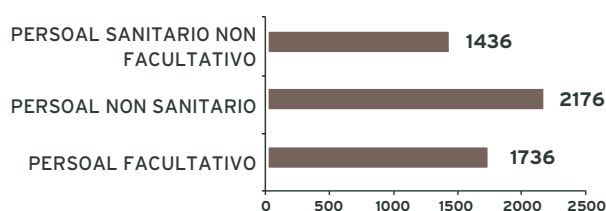


**FORMACIÓN**

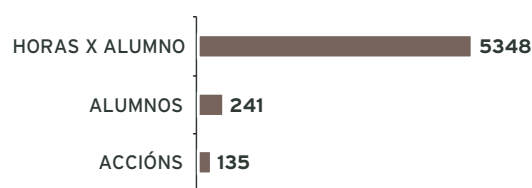
En materia de formación, o 2008 foi un ano de transición, marcado polo proceso de integración do persoal no réxime estatutario, no que Galaria seguiu planificando a actividade formativa e dándolle un valor como aspecto estratéxico dentro do sistema de calidade da organización. Durante este período leváronse a cabo 135 accións formativas, nas que participaron 241 alumnos, con un cómputo total de 5.348 horas de formación.

Dese conxunto de horas de formación impartidas, 2.176 corresponderon á categoría de persoal non sanitario, cifra que representa un 41% da actividade formativa total; 1.436 horas foron dirixidas ao persoal sanitario non facultativo, o que supón un 27% do total, e 1.736 horas corresponderon ao persoal facultativo, o que significa algo máis do 32% do tempo dedicado a formación ao longo do ano 2008.

**Horas de formación por estamento no ano 2008**



**Formación 2008**





Xestión de calidade e sistemas de control

## Xestión de calidade e sistemas de control

No ano 2008 Galaria seguiu avanzando no desenvolvemento do seu plan de calidade, que inclúe tres liñas fundamentais de actuación:

- O uso de ferramentas recoñecidas de acreditación e avaliación da súa activade.
- A utilización de instrumentos internos propios para impulsar e avaliar a calidade.
- O emprego de mecanismos para coñecer a percepción da calidade por parte de usuarios e clientes.

### **Acreditación ISO 9001:2000**

No ano 2008 foi renovada a certificación externa ISO 9001/2000 das Unidades de Diagnóstico por Imaxe, Medicina Nuclear e Oncoloxía Radioterápica así como a da Unidade Técnica de Protección Radiolóxica (UTPR), Servizo de Radiofísica Hospitalaria e División de Consultoría.

A obtención do certificado ISO é o resultado dun amplo proceso de estandarización e protocolización de todo o traballo que desenvolven as unidades, no que participan activamente tanto os propios profesionais como os servizos xerais de Galaria que prestan apoio ás diferentes actividades da institución.

### **Controis por parte de organismos públicos**

Polo seu carácter de empresa pública, Galaria sométese a controis e auditorías por parte de organismos oficiais, diante dos que lle corresponde observar o estricto cumprimento de todos os requisitos legais no desenvolvemento do seu labor. Este sistema de control externo tamén representa un factor de garantía de calidade das súas actividades.

### **Organismos auditores e de control:**

**Consello de Contas:** a función fiscalizadora deste organismo comprende, entre outros aspectos, a actividade económico-financieira e contable da empresa e a xestión dos recursos humanos.

**Intervención Xeral:** a empresa sométese a auditorías periódicas da Intervención Xeral e comunícalle trimestralmente a situación das súas contas, os contratos de obras e subministracións, contratos de persoal e contratos de activos e pasivos financeiros, entre outros apartados da súa xestión económica.

**Auditoría externa das contas anuais:** anualmente, como en calquera empresa de certa entidade, son revisadas as contas da sociedade por unha firma de auditores que emite un informe e verifica o cumprimento en todos os aspectos do patrimonio e situación financeira.





Enquisas de satisfacción

## Enquisas de satisfacción

Co obxectivo de coñecer o grao de satisfacción cos diferentes servizos que presta Galaria, tanto no eido asistencial como no de consultoría, radiofísica e protección radiolóxica, esta organización realiza periodicamente enquisas a diferentes grupos de usuarios e clientes. O fin último destas consultas, que se enmarcan dentro dos programas de calidade da institución, é o de obter información para aplicar posibles medidas de mellora.

Galaria encárgalle periodicamente a unha entidade especializada en consultas de opinión no ámbito sanitario

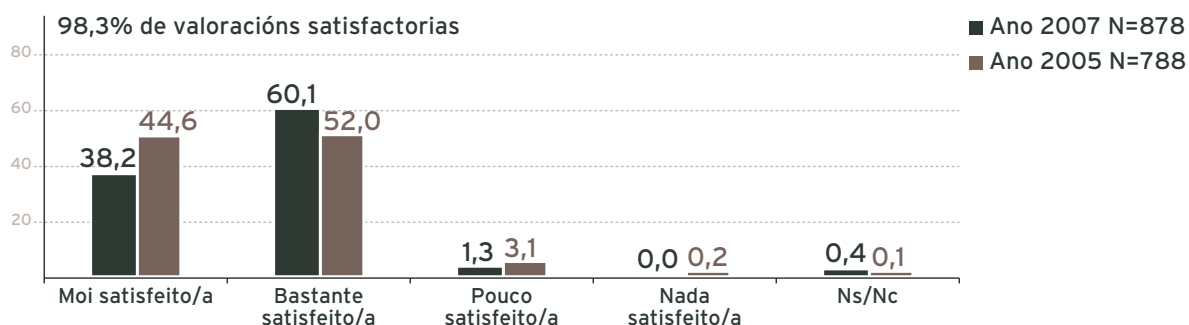
unha enquisa xeral aos pacientes co fin de coñecer o seu grao de satisfacción coa atención recibida. A última destas enquisas, que foi presentada no primeiro trimestre do ano 2008, deu como resultado unha valoración positiva da asistencia recibida en Galaria por parte de máis dun 98% dos usuarios consultados.

### Principais resultados da enquisa aos pacientes

Por unidades, a atención recibida foi valorada positivamente polas seguintes porcentaxes de usuarios:

Nivel de satisfacción	
Cardioloxía Intervencionista	97,0%
Cirurgía Cardíaca	98,0%
Diagnóstico por Imaxe	98,0%
Medicina Nuclear de Vigo	98,6%
Medicina Nuclear de Ourense	99,3%
Oncoloxía Radioterápica	99,3%

Gráfico extraído do estudo, no que se amosa o grao de satisfacción coa atención recibida, nos anos 2005 e 2007. A cifra dos moi satisfeitos sumada coa dos bastante satisfeitos, dá un 98,3% de valoracións satisfactorias.

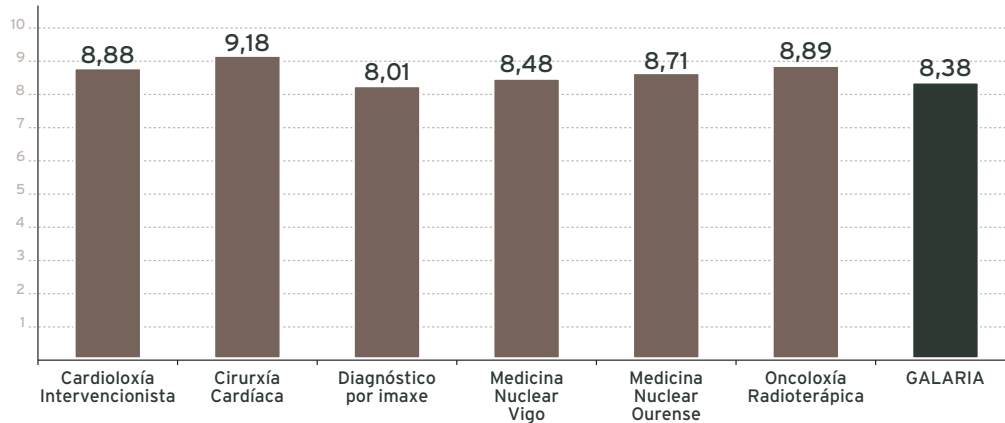


### Valoración global das unidades asistenciais.

Nunha escala do 1 ao 10, os pacientes consultados nesta enquisa déronlle ao conxunto da actividade asistencial de Galaria unha valoración global de 8,38 puntos, mentres que por unidades, as cualificacións máis elevadas

correspondéronlles a Cirurxía Cardíaca, con 9,18 puntos; Cardiología Intervencionista, con 8,88 puntos e Oncoloxía Radioterápica, con 8,89 puntos. Así mesmo, obtiveron unha valoración lixeiramente inferior Diagnóstico por Imaxe, con 8,01 puntos; Medicina Nuclear de Ourense, con 8,71 puntos; e Medicina Nuclear de Vigo, con 8,48 puntos

Gráfico coa puntuación global que os pacientes dan a Galaria nuna escala do 1 ao 10.



### Satisfacción co trato recibido

Entre os aspectos mellor valorados polos usuarios figura o do trato que lles proporcionou o persoal de Galaria. Na Unidade de Cirurxía Cardíaca o 99% dos pacientes consultados mostráronse satisfeitos co trato que recibiron do persoal médico, mentres que o 95,1% valoraron positivamente o trato que lles dispensou o persoal de enfermería e o persoal non asistencial.

Valores tamén moi altos obtéñense na Unidade de Oncoloxía Radioterápica, na que o 99,3% dos pacientes considera satisfactorio o trato que lle proporcionaron os médicos, mentres que o 93,5% valora dun modo igualmente positivo o trato que lle dispensou o persoal de enfermería e un 98,6% o que recibiu do persoal non asistencial.

Cifras semellantes repítense na Unidade de Cardiología Intervencionista, na que o trato dispensado aos pacientes por parte do persoal médico, persoal de enfermería e persoal non asistencial, obteñen valoracións positivas

por parte do 96,3%, o 96,3% e o 98% dos pacientes, respectivamente.

En cotas igualmente excelentes sitúanse tamén as valoracións dos pacientes sobre o trato que recibiron nas unidades de Diagnóstico por Imaxe, Medicina Nuclear de Vigo, e Medicina Nuclear de Ourense, aspecto do que se mostran satisfeitos o 98%, o 100% e o 98% dos usuarios consultados, respectivamente

### Confianza nos profesionais

A enquisa aos pacientes revela tamén un alto grao de confianza nos profesionais desta empresa pública.

Na Unidade de Oncoloxía Radioterápica, estes dous colectivos profesionais reciben mostras de confianza por parte do 97,4% e o 97,5% dos pacientes respectivamente, mentres que na Unidade de Cirurxía Cardíaca expresan a súa confianza tanto nos médicos coma no persoal de enfermería o 97,3% dos pacientes consultados. Estas

cifras sitúanse en 96,3% e 96,2% á hora de valorar a confianza no persoal médico e no de enfermería na Unidade de Cardiología Intervencionista.

Ademais, nas unidades de Diagnóstico por Imaxe, Medicina Nuclear de Vigo e medicina Nuclear de Ourense aprécianse valoracións de confianza co equipo profesional expresados polo 90,6%, o 96,5% e o 96,3% dos pacientes respectivamente.

#### **Dedicación, respecto e sensación de seguridade.**

Noutro dos apartados da consulta, abórdase un conxunto de aspectos relacionados directamente coa atención, o primeiro dos cales é a valoración do tempo que lles dedican os profesionais aos usuarios. Dun modo global, o 96,8% dos pacientes de Galaria consideran que o persoal que os atendeu lles dedicou o tempo necesario, cifra que sobe ata o 97,8% dos usuarios no caso das unidades de Oncología Radioterápica e Cardiología Intervencionista; ata o 97,4% na de Diagnóstico por Imaxe e ata o 95,8% na de Medicina Nuclear de Vigo.

Por outra banda, o 98,8% dos usuarios das unidades de Galaria aseguran que lles foi respectada en todo momento a súa intimidade, cifra que se sitúa no 100% dos consultados no caso concreto da Unidade de Cardiología Intervencionista.

Polo que atinxe ás sensacións que lles produciu a tecnoloxía de que dispón Galaria, o 70,9% dos pacientes din que se sentiron seguros cos aparatos con que foron explorados ou tratados e o 14% manifestan que se sentiron "moi seguros", o que produce globalmente un 84,9% de persoas que tiveron sensación de seguridade durante o seu paso polas unidades asistenciais.

#### **- Enquisa aos pacientes de Medicina Nuclear de Ourense:**

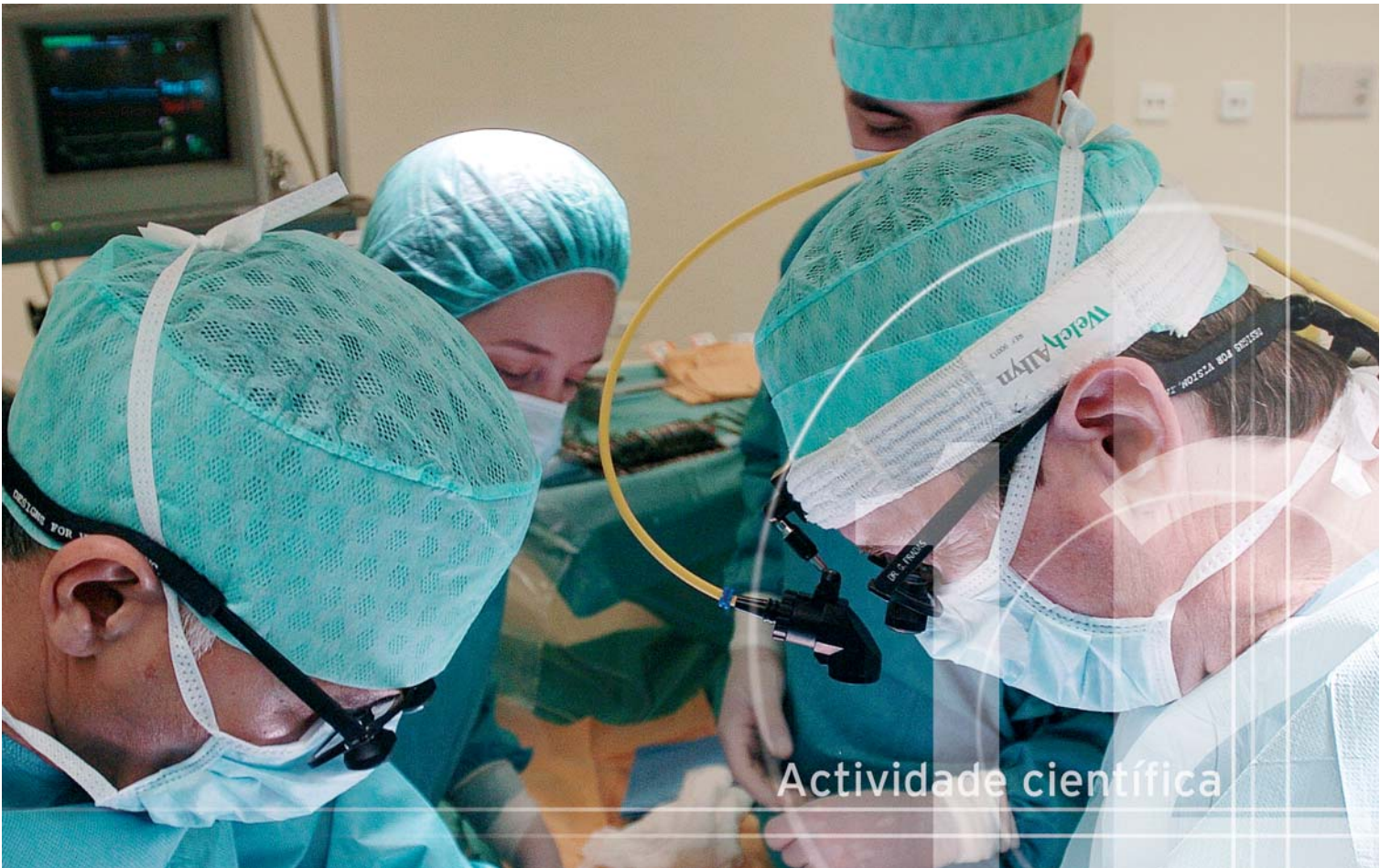
A Unidade de Medicina Nuclear de Ourense realiza por propia iniciativa unha pequena enquisa aos pacientes para coñecer o seu grao de satisfacción en termos xerais coa atención recibida nese servizo. Esta consulta de uso interno lévase a cabo con independencia da enquisa xeral aos pacientes de Galaria que se realiza con periodicidade bienal por parte dunha empresa especializada.

Con esta consulta particular, os profesionais da unidade poden ver cada mes como vai oscilando a opinión dos pacientes e ademais permítelles apreciar calquera anomalía ou variación drástica na valoración dos usuarios e polo tanto adoptar as medidas necesarias para a corrección do problema que xerese esa posible caída. No ano 2008, os pacientes déronlle a este servizo, nunha escala do 1 ao 5, unha puntuación media de 4,84 puntos.

Analizando a táboa de contestacións podemos comprobar que só un paciente consultado no mes de abril lle deu 3 puntos á Unidade mentres que o resto dos enquisados sinalan valores de 4 e 5 puntos.







## Actividade científica



Os profesionais de Galaria desenvolveron ao longo do ano 2008 arredor dun cento de traballos de carácter científico, en forma de publicacións, relatorios, comunicacións e ensaios clínicos, ademais de participar en 135 cursos, nos que recibiron máis de cinco mil horas de formación.

En 2008, Galaria, a través da súa Unidade de Oncoloxía Radioterápica impulsou a liña de cooperación científica iniciada o ano anterior con centros punteiros na investigación, diagnóstico e tratamento do cancro de Estados Unidos como o Norris Center Cancer Hospital, dependente da Universidade Sur de California e o National Cancer Institute. Esta Unidade participa nun amplo estudo encamiñado a determinar a resposta de determinados grupos de poboación, con características xenéticas homoxéneas,

entre os que se atopan os galegos, diante do tratamento contra diversos tipos de cancro.

Por outra banda, a Unidade de Cardiología Intervencionista, como parte integrante da Área de Cardiología do Complexo Hospitalario Universitario de Vigo, organizou as Segundas Xornadas de Prevención e Educación en Saúde Cardiovascular "Vigo con Corazón", que se desenvolveron en Vigo durante os días 27 e 28 de setembro, baixo o lema "Evita unha morte súbita". Este evento tiña por obxecto aumentar o nivel de educación en saúde cardiovascular da poboación, divulgar o control dos factores de risco cardiovascular e orientar os cidadáns sobre os síntomas e opcións de tratamento das principais enfermidades cardiovasculares, con especial fincapé no fenómeno da morte súbita.

O programa incluíu o despregamento de cinco carpas, na zona peonil do barrio vigués do Calvario, nas que se desenvolveron actividades informativas de prevención e de orientación sobre dieta cardiosaudable, ademais de ofrecerlles aos cidadáns a posibilidade de someterse a toda unha serie de probas básicas para coñecer o seu risco cardiovascular, e de observar en acción os medios que se mobilizan en Galicia para a atención urxente de pacientes con infarto.

Galaria tamén estivo presente, por medio da Área de Cardioloxía do CHUVI, e conxuntamente co Hospital Clínico de Madrid e co Hospital del Mar de Barcelona, na organización do VI Curso Internacional de Terapia Endovascular e Miocárdica que reuniu durante os días

19, 20 e 21 de novembro de 2008 a preto de douscentos cardiólogos procedentes de centros asistenciais e de investigación de Europa e América.

Durante o ano 2008 as unidades asistenciais de Galaria participaron no desenvolvemento de 16 ensaios clínicos nos que se corroboraron os beneficios terapéuticos do emprego de novas técnicas e produtos farmacolóxicos.

Así mesmo Galaria, como cada ano, desenvolveu durante o exercicio de 2008 un notable labor docente derivado de diversos acordos de cooperación con institucións universitarias. Todas as unidades asistenciais recibiron novos médicos residentes a través do sistema MIR, e a Unidade de Cardioloxía Intervencionista mantivo ade-



mais o plan específico de formación de bolseiros procedentes de terceiros países.

A actividade docente da Área de Cardioloxía completouse cunha nova edición dos “Seminarios cardiovasculares de formación continuada” que se desenvolveron semanalmente en colaboración coa sección de Cardioloxía Clínica do Complexo Hospitalario Universitario de Vigo.

No ano 2008, alumnos de Escolas Universitarias de Enfermería e da Escola de Técnicos Superiores en Radioterapia adquiriron formación teórico-práctica nas unidades clínicas, tutelados polos facultativos e radiofísicos da Galaria. Tamén é destacable no ámbito da docencia a participación dos profesionais desta institución como profesores en diversos programas de doutoramento.



#### Resumo de iniciativas científicas levadas a cabo polas unidades de Galaria ao longo do ano 2008

	Cirurgía Cardíaca	Cardioloxía Intervencionista	Medicina Nuclear Vigo e Ourense	Diagnóstico por Imaxe	Oncoloxía Radioterápica	Radiofísica	Total
Proxectos de investigación				1	3		<b>4</b>
Publicacións científicas	1	6	14	3	7	2	<b>33</b>
Relatorios e comunicacións en congresos	15	17	16	28	6	1	<b>83</b>
Ensaio clínico		11		3	2		<b>16</b>
Organización de congresos e reunións científicas		2					<b>2</b>

## UNIDADE DE CIRURXÍA CARDÍACA

### Publicacións

Calvo F., Aguilar R., Lopez Ayerbe J., Calvet J., Fernández-Tarrio F., Sanchez V., Gallego P., Nistal F., Pradas G., Evangelista A. **Simple risk predictor models of mortality in acute aortic syndrome from spanish registry (resa).** Eur Heart J 2008; 29 Supl 1.P3308

### Comunicacións

Asorey V., Durán D., Gil R., Casais R., Lugo J., Legarra J.J., Pradas G. **Revascularización miocárdica sin bomba o con mínima circulación extracorpórea: ¿existen diferencias en el postoperatorio inmediato?** XIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Cirugía Torácica y Cardiovascular. Málaga, 18 - 21 de xuño de 2008.

Asorey Veiga V., Piñón Esteban M., Casais Pampín R., Lugo J., Durán Muñoz, D., Legarra Calderón J., Pradas Montilla G. **Reintervención cardiaca con by-pass de arteria mamaria permeable: ¿Es necesario manipular el injerto?** XIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Cirugía Torácica y Cardiovascular. Málaga, 18 - 21 de xuño de 2008.

Asorey Veiga V., Durán Muñoz D., Lugo, J., Casais Pampín, R., Casquero Villacorta, E.; Rasheed Yas, S.; Pradas Montilla, G. **Ultrasonidos de alta intensidad: resultados a medio plazo.** XIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Cirugía Torácica y Cardiovascular. Málaga, 18 - 21 de xuño de 2008.

Asorey Veiga V., Durán Muñoz, D., Casais Pampín, R., Lugo, J., Piñón Esteban, M., Legarra Calderón J., Pradas Montilla, G. **Resultados a medio plazo de la crioblación de la aurícula izquierda en pacientes sometidos a otra cirugía cardíaca.** XIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Cirugía Torácica y Cardiovascular. Málaga, 18 - 21 de xuño de 2008.

Lugo Adán, J., Casais Pampín, R., Casquero Villacorta, E., Asorey Veiga, V., Yas, S., Piñón Esteban, M., Pradas Montilla, G. **Sustitución valvular aórtica en pacientes de alto riesgo. Resultados a corto y medio plazo.** XIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Cirugía Torácica y Cardiovascular. Málaga, 18 - 21 de xuño de 2008.

Casais Pampín R., Lugo Adán, J., Casquero Villacorta, E., Asorey Veiga, V., Yas, S., Piñón Esteban M., Pradas Montilla, G. **Resultados a medio plazo del tratamiento quirúrgico de la endocarditis infecciosa activa.** XIX Congreso





Nacional de la Sociedad Española de Cirugía Torácica y Cardiovascular. Málaga, 18 - 21 de xuño de 2008.

Pardo M., Casais R., Paredes E., Piñón M., Vázquez S., Casquero E., Pradas G., Calvo F. **Implicaciones pronósticas de la sobrecarga de ventrículo derecho en la cirugía valvular mitral.** Congreso de las enfermedades cardiovasculares. SEC 2008. Bilbao, 9 - 11 de outubro de 2008.

Casais R., Casquero E., Asorey V., Lugo J., Yas S., Piñón M., Legarra J.J., Pradas G. **Seguimiento a largo plazo de la bioprótesis porcina de St. Jude Medical.** Experiencia en 980 implantes. Congreso de las enfermedades cardiovasculares. SEC 2008. Bilbao, 9 - 11 de outubro de 2008.

Piñón M., Pereira J., Paredes E., Asorey V., Lugo J., Casais R., Pradas G. **Determinantes y consecuencias de la transfusión postoperatoria en cirugía cardiaca.** Congreso de las enfermedades cardiovasculares. SEC 2008. Bilbao, 9 - 11 de outubro de 2008.

#### Conferencias

Pradas G. y Casquero E. **Bioprótesis porcinas. Experiencia del Hospital do Meixoeiro.** Tenerife, 12 de abril de 2008.

G. Pradas. **Visión del cirujano en el implante de endoprótesis aórtica torácica.** Terapia endovascular & miocárdica. TEAM 2008. Madrid, 19 de novembro de 2008.

G. Pradas. Moderador. **Cirugía en lesiones valvulares y en pacientes con disfunción ventricular.** 11 de octubre de 2008. El Congreso de las enfermedades cardiovasculares. SEC 2008. Bilbao, 9 - 11 de octubre de 2008.

#### Actividade docente

Dario Durán Muñoz. Relator no XVI Curso de Actualización en Cirugía Cardiovascular, organizado polo Hospital Universitario de Canarias. La Laguna, Tenerife, os días 17 e 18 de novembro de 2008, coas seguintes comunicacións:

- La operación de Ross. Nuestra experiencia.
- Dos problemas en la sustitución valvular aórtica: la raíz aórtica pequeña y la aorta imposible. Implante de conductos ápico-aórticos.
- Aneurismas de la raíz aórtica sin insuficiencia aórtica: La operación de Tyrone David de remodelado aórtico.

#### Participación da unidade en eventos internacionais

- G. Pradas. 22nd EACTS Annual Meeting. 13-17 de setembro de 2008. Lisboa.
- G. Pradas. 1st International Symposium on Secondary Coronary Revascularization. Hospital Clínico San Carlos. Madrid. 26 - 27 de setembro de 2008.
- G. Pradas. HeartLab. Zurich airport, Switzerland. 29 de outubro a 1 de novembro de 2008.
- G. Pradas. VI Curso Internacional Teórico-Práctico de Terapia Endovascular & Miocárdica. TEAM 2007. Madrid, 19 - 21 de novembro de 2008.

## UNIDADE DE CARDIOLOXÍA INTERVENCIONISTA

### Publicacións

Alfonso F., Pérez-Vizcayno M.J., Hernández R., Bethencourt A., Martí V., López-Mínguez J.R., Angel J., Iñiguez A., Morís C., Cequier A., Sabaté M., Escaned J, Jiménez-Quevedo P, Bañuelos C, Suárez A, Macaya C; RIBS-II Investigators. **Long-term clinical benefit of sirolimus-eluting stents in patients with in-stent restenosis results of the RIBS-II (Restenosis Intra-stent: Balloon angioplasty vs. elective sirolimus-eluting Stenting) study.** Revista: Journal American College of Cardiology. Cita bibliográfica: J Am Coll Cardiol. 2008 Nov 11;52 (20):1621-7.

Zamorano J., Rodriguez Padial L., Cosín J., Hernandez A., Gutierrez-Chico J.L., Pérez de Isla L., Arístegui R., Masramon X.; CORONARIA Study Group. **Amlodipine reduces predicted risk of coronary heart disease in high-risk patients with hypertension in Spain (The CORONARIA Study).** Revista: Journal International Medical Research. Cita bibliográfica: J Int Med Res. 2008 Nov-Dec;36(6):1399-417.

Gutiérrez-Chico J.L., Zamorano Gómez J.L., Rodrigo-López J.L., Mataix L., Pérez de Isla L., Almería-Valera C., Aubele A., Macaya-Miguel C. **Accuracy of real-time 3-dimensional echocardiography in the assessment of mitral prolapse. Is transesophageal echocardiography still mandatory?** Revista: American Heart Journal. Cita bibliográfica: Am Heart J. 2008 Abr;155(4):694-8. Epub 2008 Feb 21.

Gutiérrez-Chico J.L., Zamorano J.L., Prieto-Moriche E., Hernández-Antolín R.A., Bravo-Amaro M., Pérez de Isla L., Sanmartín-Fernández M., Baz-Alonso J.A., Iñiguez-Romo A. **Real-time three-dimensional echocardiography in aortic stenosis: a novel, simple, and reliable method to improve accuracy in area calculation.** Revista: European Heart Journal Cita bibliográfica: Eur Heart J. 2008 Mai;29(10):1296-306.

Baz J.A., Pinar E., Albarrán A., Mauri J. **Registro de la Sección de Hemodinámica y Cardiología intervencionista de la sociedad española de Cardiología. 1990-2007.** Revista Española de Cardiología. Cita bibliográfica: Rev Esp Cardiol. 2008 Dec;61(12):1298-314.

Albarrán A., Pinar E., Baz J.A., Mauri J. **Actualización en Cardiología Intervencionista.** Revista Española de Cardiología. Cita bibliográfica: Rev. Esp Car 2008, 61, extraordinario 1, 72-85.

### Comunicacións

Cenoz J.I., Lema C., Añibarro I., Fernández E., Baz J.A., Muñoz F. **Indicación extrahospitalaria de traslado a hemodinámica para angioplastia primaria.** Congreso nacional de la Sociedad Española de Medicina Intensiva, Crítica y Unidades Coronarias (SEMICYUC). Valencia, 8 de xuño de 2008.

Bravo M., Bastos G., Paredes E., Gutiérrez J.L., Baz J.A., Ortíz A., Ocaranza R., Iñiguez A. **Prevalencia de resistencia a la aspirina y al clopidogrel en intervencionismo percutáneo electivo.** Reunión conxunta das Sociedades Galega e Asturiana de Cardiología. Lugo. 20 e 21 de xuño de 2008.

Bravo M., Bastos G., Gutiérrez J.L., Quintela S., Baz J.A., Ocaranza R., Ortíz A., Iñiguez A. **Relación entre la duración del tratamiento y el intervalo de tiempo desde la última dosis con la resistencia al clopidogrel.** Reunión conxunta das Sociedades Galega e Asturiana de Cardiología. Lugo. 20 e 21 de xuño de 2008.

Bravo M., Bastos G., Paredes E., Gutiérrez J.L., Baz J.A., Ortíz A., Ocaranza R., Iñiguez A. **¿Podría una dosis de carga modificar la resistencia al clopidogrel?** Reunión conxunta das Sociedades Galega e Asturiana de Cardiología. Lugo. 20 e 21 de xuño de 2008.

Bravo M., Bastos G., Paredes E., Gutiérrez J.L., Baz J.A., Ortíz A., Ocaranza R., Iñiguez A. **¿Podría una dosis de**

**carga modificar la resistencia al clopidogrel?** Congreso de la Sociedad Española de Cardiología. Bilbao, do 9 ao 11 de outubro de 2008.

Amoedo Fernández, Beatriz; Martínez Pérez, Manuela; Pereira Leyenda, Begoña; Guillén Goberna, Pilar; Gómez Fernández, Mónica; Argibay Pytlik, Virginia; Baz Alonso, José Antonio; Íñiguez Romo, Andrés. **Cateterismo derecho a través de las venas antecubitales. Optimización del tiempo de procedimiento con la implicación de enfermería.** Congreso de la Sociedad Española de Cardiología. Bilbao, do 9 ao 11 de outubro de 2008.

De la Torre Hernández, José M.; Larman Mariano; Bullones Ramírez, Juan Antonio; Baz Alonso, José Antonio; Moreu Burgos, José; Vázquez Rodríguez, José Manuel; Salvatella Giralt, Neus; García del Blanco, Bruno. **Incidencia y predictores de trombosis de los stents liberadores de everolimus. Resultados preliminares del estudio multicentrico español ESTROFA-2. (Representación del grupo de investigadores del estudio ESTROFA-2).** Congreso de la Sociedad Española de Cardiología. Bilbao, do 9 ao 11 de outubro de 2008.

Baz Alonso, José Antonio; Pérez Vizcayno, M<sup>a</sup> José; García Eulogio; Bastos Fernández, Guillermo; Gimeno de Carlos, Federico; Rumoroso Cuevas, José Ramón; García Camarero, Tamara; Camacho Jiménez, José Benjamín. **Predictores de mortalidad hospitalaria en el Registro Nacional Multicéntrico de tratamiento de lesiones del tronco común izquierdo (RENACIMIENTO).** Congreso de la Sociedad Española de Cardiología. Bilbao, do 9 ao 11 de outubro de 2008.

Bravo Amaro, Marisol; Bastos Fernández, Guillermo; Paredes Galán, Emilio; Gutiérrez Chico, Juan Luis; Baz Alonso, José Antonio; Ortiz Sáez, Alberto; Ocaranza Sánchez, Raymundo; Íñiguez Romo, Andrés. **Prevalencia de resistencia a la aspirina y al clopidogrel en intervencionismo coronario percutáneo electivo.** Congreso de la Sociedad Española de Cardiología. Bilbao, do 9 ao 11 de outubro de 2008.

Bravo Amaro, Marisol; Bastos Fernández, Guillermo; Quintela García, Sonsoles; Gutiérrez Chico, Juan Luis; Baz Alonso, José Antonio; Ortiz Sáez, Alberto; Ocaranza Sánchez, Raymundo; Íñiguez Romo, Andrés. **Relación**





**entre la duración del tratamiento y el intervalo de tiempo desde la última dosis con la resistencia al clopidogrel.** Congreso de la Sociedad Española de Cardiología. Bilbao, do 9 ao 11 de outubro de 2008.

Baz Alonso, José Antonio; Gómez Recio, Manuel;. Diarte de Miguel José A; Hernández Hernández, Felipe; Salvatella Giralt, Neus; Pinar Bermúdez, Eduardo; Serra Peñaranda, Antonio; Sáez Moreno, Roberto. **Epidemiología de los pacientes con enfermedad del tronco común izquierdo tratados con intervencionismo coronario percutáneo.** Congreso de la Sociedad Española de Cardiología. Bilbao, do 9 ao 11 de outubro de 2008.

Íñiguez A. **Seguridad y Efectividad del stent de última generación Xience V para el tratamiento de la enfermedad coronaria multivaso en ancianos.** VI Curso Internacional Teórico-Práctico de Terapia Endovascular & Miocárdica. Madrid 19, 20 e 21 de novembro de 2008.

#### **Actividade docente**

Curso: **Fibrinólise, angioplastia e tratamentos adxuvantes. Indicación e evidencia na nosa comunidade.** V Xornada sobre a Urgencia e a Emerxencia. O reto da Síndrome Coronaria Aguda. Dirixido a persoal de Galaria e profesionais doutras institucións. Organizou a FEGAS, Centro de Formación 061. Consellería de Sanidade. Santiago de Compostela, 28 de febreiro de 2008.

Curso: **Stents coronarios: pasado, presente y futuro: "Stent de metal vs stent farmacoactivo en la práctica clínica diaria".** Dirixido a persoal de Galaria e profesionais doutras institucións. Casa del Corazón, Madrid, 7 de marzo de 2008.

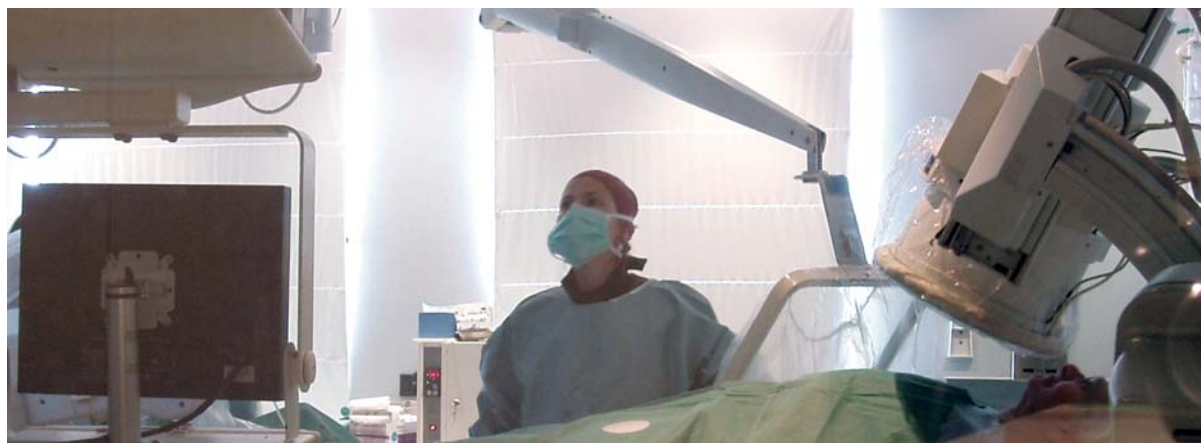
**Curso práctico sobre infarto con elevación del segmento ST. Técnicas actuales en la angioplastia primaria. Manejo del shock.** Dirixido a persoal de Galaria e profesionais doutras institucións. Casa del Corazón, Madrid, 12 de decembro de 2008.

**Curso de la sección de hemodinámica para residentes. Historia del Intervencionismo Coronario".** Dirixido a persoal de Galaria e profesionais doutras institucións. Residentes de cardiología de 4º ano. Sancti Petri, Cádiz. 18 de xuño de 2008.

Curso: **Estrategias para mejorar los tiempos en la angioplastia primaria en España.** Estrategias implementadas en España. Dirixido a persoal de Galaria, profesionais doutras institucións: cardiólogos, internistas e intensivistas. Congreso de la Sociedad Española de Cardiología. Bilbao, do 9 ao 11 de outubro de 2008.

#### **Ensaio clínicos**

**Estudo Current - Oasis.** Estudo aleatorizado, multinacional e dobre cego, que compara un réxime de elevada





dose de carga de clopidogrel fronte a dose estándar en pacientes con anxia inestable ou infarto de miocardio sen elevación do segmento ST controlado cunha estratexia invasiva temperá.

**Estudio Champion.** Ensaio clínico para comparar cangreilor con clopidogrel en persoas que precisan unha intervención coronaria percutánea

**Estudio Avantgarde.** Estudo multicéntrico, aleatorizado, dobre cego, controlado con placebo, de grupos paralelos, para avaliar a eficacia de Aliskiren y Valsartan fronte a placebo na redución de niveis de NT-proBNP en pacientes estabilizados despois dun Síndrome Coronario Agudo.

**Estudio Espirit V.** Avaliación clínica do sistema de endoprótese vascular coronaria recuberta de everolimus XIENCEtm V no tratamento de pacientes con lesións de novo da arteria coronaria.

**Estudio Plato.** Impacto clínico do control do nivel de inhibición da agregación plaquetaria en pacientes con car-

diopatía isquémica de alto risco tratados con anxioplatia coronaria e implante de stent. Correlación cos polimorfismos de receptores plaquetarios vinculados ao proceso de agregación plaquetaria.

**Estudio Sparex.** Avaliación clínica do stent liberador de fármaco Xience V no tratamento de pacientes españois con lesións coronarias de novo.

**Estudio Protect.** Estudo de resultados en pacientes tras a implantación de stents Endeavor fronte a Cypher. Estudo prospectivo, multicéntrico, aleatorizado, de 2 brazos e aberto.

**Estudio Examination.** Avaliación clínica das endopróteses coronarias liberadoras de everolimus no tratamento de pacientes con infarto de miocardio con elevación do segmento ST.

**Estudio Oasis 8.** Estudo prospectivo para avaliar a seguridade de dúas pautas de heparina non fraccionada como tratamento coadxuvante, durante a intervención coronaria

percutánea en pacientes de alto risco con anxia inestable/infarto de miocardio sen elevación do segmento ST, inicialmente tratados con Fondaparinux subcutáneo e remitidos para realización de angiografía coronaria precoz.

**Estudio TraCer.** Estudo multicéntrico, aleatorizado, dobre cego e controlado con placebo, para avaliar a seguridade e eficacia de SCH 530348 engadido ao tratamento estándar, en persoas con síndrome coronario agudo: Antagonista do Receptor de Trombina na Redución dos Episodios Clínicos en síndrome coronario agudo.

Estudo en fase III, dobre cego, aleatorizado e controlado con placebo, para avaliar os efectos de RO4607381 sobre o risco cardiovascular (CV) en pacientes con enfermidade coronaria cardíaca estable que teñan documentado un Síndrome Coronario Agudo (SCA) recente.

#### **Organización de congresos e reunións científicas**

**Reunión anual de la Sección de Hemodinámica y cardiología Intervencionista.** Sancti Petri (Cádiz), do 18 ao

20 de xuño de 2008. Reuníronse a maioría dos cardiólogos intervencionistas españois. Foi invitada a doutora A. Chieffo, experta mundial en tratamento percutáneo do tronco común. O doutor Baz da Unidade de Cardiología Intervencionista do Hospital do Meixoeiro o Rexistro anual de Cardiología intervencionista.

#### **VI Curso Internacional Teórico-Práctico de Terapia**

**Endovascular & Miocárdica.** Madrid 19, 20 e 21 de novembro de 2008. Congreso Internacional con máis de 50 profesores internacionais invitados, 120 profesores nacionais invitados, cun contido científico que abarca: simposios monográficos, simposios temáticos relacionados coa cardiología intervencionista, intervencións en vivo transmitidas ao auditorio principal, controversias, conferencias por expertos e sesións clínicas prácticas. Galaria participa na organización deste evento a través do director da Unidade de Cardiología Intervencionista e Director da Área de Cardiología do Hospital do Meixoeiro, Andrés Íñiguez Romo, que é codirector do devandito curso.



## UNIDADE DE DIAGNÓSTICO POR IMAXE

**Publicacións científicas**

Antón Casal, Alfonso Iglesias, Mercedes Arias. **Pseudotumor secundario a cuerpo extraño intraoperatorio.** Revista: Radiología. No artigo descríbense os achados en RM nun caso de material cirúrxico retido tras a intervención en columna.

Pilar Varela Rois, Manuel Rodríguez López, Beatriz Cabanas López de Vergara, Adolfo de la Lama Zaragoza, Jesús González García, Jorge Mañas Uxó. **Spinal epidural hematoma in hemophilic children: controversies in management.** Revista: Childs Nervous System. Na publicación descríbense os achados en RM e correlación coa clínica nun caso de hematoma epidural espinal en paciente pediátrico hemofílico.

Pilar Varela Rois, Jesús González García, Jorge Mañas Uxó. **Abscesos epidurales espinales.** Revista: Neurocirugía contemporánea 2(9) Set. 2008. ISSN 1988-2661. Clínica e achados en RM de abscesos epidurais espinais.

**Relatorios e comunicacións**

Mercedes Arias, Alfonso Iglesias, Marta Gallego, Ivanna Carcacia, Emilio Couceiro, José Álvarez. **Role of MR Imaging in the Management of Acute Female Pelvic Disease during Pregnancy.** Exposición das indicacións e utilidade da RM como técnica non invasiva para o diagnóstico de patoloxía pélvica durante o embarazo. 94th Scientific Assembly and Annual Meeting of the Radiological Society of North America (RSNA) Chicago. Do 30 de novembro ao 5 de decembro de 2008.

Mercedes Arias, Alfonso Iglesias, Antón Casal, Jorge Mañas, Marta Herreros, Cesáreo Conde. **Role of MRI in Preoperative and Follow-up Evaluation of Patients with Endoscopic Third Ventriculostomy.** Explicación da técnica e os seus resultados como medida non invasiva do fluxo de líquido cefalorraquídeo a través das ventricu-

lostomías realizadas no solo do III ventrículo cerebral en pacientes con hidrocefalia. 94th Scientific Assembly and Annual Meeting of the Radiological Society of North America (RSNA) Chicago. Do 30 de novembro ao 5 de decembro de 2008.

Mercedes Arias, Alfonso Iglesias, Marta Herreros, Jorge Mañas. **Role of Dynamic 3D GRE T1 weighted images in the Evaluation of Rectal Carcinoma after Treatment.** Explicación da indicación e resultados da aplicación dun método de imaxe por RM cuantitativo, para mellorar os resultados da imaxe de RM convencional na detección de recidiva presacra en pacientes con antecedentes de neoplasia de recto. European Society for Magnetic Resonance in Medicine and Biology 2008 Congress. Valencia, do 2 ao 4 de outubro de 2008.

Alfonso Iglesias, Mercedes Arias, Marta Gallego, Rocío Fernández-Martín, Jorge Mañas. **Role of Magnetic Resonance Mammography in Treatment Planning of Patients with Diagnosed Breast Cancer.** Explicación das indicacións e utilidade da RM de mama na planificación cirúrxica do cancro de mama. European Society for Magnetic Resonance in Medicine and Biology 2008 Congress. Valencia, do 2 ao 4 de outubro de 2008.

Mercedes Arias, Alfonso Iglesias, Aldo Fabricatore, Moisés Casal, Luis Domínguez-Viguera, Sonia Cea. **Papel de la RM tras ablación con radiofrecuencia del hepatocarcinoma.** Indicacións e resultados da avaliación e seguimento con RM de pacientes con carcinoma hepatocelular tratado mediante radiofrecuencia. Determinación de achados que son indicativos de restos ou recidiva tumoral. XXIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Radiología Médica (SERAM). Sevilla, do 23 ao 26 de maio de 2008.

Alfonso Iglesias, Mercedes Arias, Juan Corroto, Ivanna Carcacia, Marta Herreros, Javier León. **Leiomiomas uterinos degenerados. Caracterización con RM.:** Descrición e clasificación mediante RM dos leiomiomas uterinos, establecendo correlación cos achados en ana-



tomía patolóxica. XXIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Radiología Médica (SERAM). Sevilla, do 23 ao 26 de maio de 2008.

Mercedes Arias, Alfonso Iglesias, Marta Gallego, Jorge Mañas, Javier León, Marta Rodríguez. **Valor de la RM en pacientes embarazadas con clínica de presentación aguda.** Exposición das indicacións e utilidade da RM como técnica non invasiva e non lesiva para o diagnóstico de patoloxía aguda durante o embarazo. XXIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Radiología Médica (SERAM). Sevilla, do 23 ao 26 de maio de 2008.

Antón Casal, Milagros Otero, Jose Luis Saéz, Francisco Borja, Mercedes Arias, Alfonso Iglesias. **Hidrosonografía y RM en el estudio de la cavidad endometrial.** Estudio precirúrxico comparativo ente RM e hidrosonografía na valoración e detección de lesións endometriais. XXIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Radiología Médica (SERAM). Sevilla, do 23 ao 26 de maio de 2008.

Carmen Saborido, Marta Rodríguez, Jorge Mañas, Javier Leon, Alfonso Iglesias, Ivana Carcacia. **Enfermedad por**

**arañazo de gato. Hallazgos en RM.** XXIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Radiología Médica (SERAM). Sevilla, do 23 ao 26 de maio de 2008.

Marta Rodríguez, Carmen Saborido, Jorge Mañas, Ivana Carcacia, Mercedes Arias, Javier León. **Tumores neurogénicos músculo-esquelético: Imagen por Resonancia Magnética.** Descripción dos achados e caracterización de diferentes subtipos de tumores neuroxénicos en RM. XXIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Radiología Médica (SERAM). Sevilla, do 23 ao 26 de maio de 2008.

Carmen Saborido, Marta Rodríguez, Jorge Mañas, Javier León, Ivana Carcacia, Mercedes Arias. **Resonancia Magnética de la región inguinal.** Descripción dos achados en RM de diferentes tipos de patoloxía que se pode localizar na rexión inguinal. XXIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Radiología Médica (SERAM). Sevilla, do 23 ao 26 de maio de 2008.

Paula Rodríguez, Amara Tilve, Carlos M. Rodríguez, Antón Casal, Jorge Mañas, Ivana Carcacia. **Xantomatosis cerebrotendinosa: hallazgos neuroradiológicos y clínicos.**



Descrición dos achados en RM na xantomatose cerebroten-dinosa e correlación con datos clínicos. XXIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Radiología Médica (SERAM). Sevilla, do 23 ao 26 de maio de 2008.

Carmen Saborido, Marta Rodríguez, Jorge Mañas, Ivana Carcacia, Mercedes Arias, Marta Herreros. **Síndrome de Hipotensión intracraneal: Claves para el correcto diagnóstico en estudios de RM.** Descrición dos achados en RM do síndrome de hipertensión intracranial. XXIX Congreso Nacional de la Sociedad Española de Radiología Médica (SERAM). Sevilla, do 23 ao 26 de maio de 2008.

García-Estévez D. A., Correa-Pombo B., Iglesias Castañón A. **Siderosis Superficial del Sistema Nervioso Central y Síndrome de Marfan.** Descrición dos achados en RM e correlación clínica nun paciente con síndrome de Marfan e siderose superficial do sistema nervioso central. LX Reunión Anual de la Sociedad Española de Neurología. Barcelona, do 25 ao 29 de novembro de 2008.

María Regueira, Pilar Varela, María José Paseiro, Rosa Martínez, Joaquín González-Carreró, Alfonso Iglesias. **Metástasis espinal intramedular de carcinoma de células renais recidivado: a propósito de un caso.** Descrición dos achados en RM e correlación clínica nun paciente con carcinoma de células renais recidivado e afectación metastásica espinal intramedular. XIII Congreso de la Sociedad Española de Neurocirugía. Valencia, do 28 ao 30 de maio de 2008.

Marta Rodríguez, Carmen Saborido, Francisco Calvo. **Lipomatous hypertrophy of the ventricular myocardium and interatrial septum: Magnetic Resonance Imaging (MRI).** Descrición dos achados en RM cardíaca en pacientes con hipertrofia lipomatosa de miocardio-septo interatrial. European Society of Cardiac Radiology (ESCR) 2008. Oporto, do 16 ao 18 de outubro de 2008.

Carmen Saborido, Marta Rodríguez, Francisco Calvo. **MRI of cardiac and paracardiac pseudotumor: A picto-**

**rial review.** Descrición dos achados en RM cardíaca en pacientes con pseudotumor cardíaco. European Society of Cardiac Radiology (ESCR) 2008. Oporto, do 16 ao 18 de outubro de 2008.

Marta Rodríguez, Carmen Saborido, Javier León, Paula Rodríguez, Jorge Mañas. **Necrotizing fasciitis: Is emergent MRI useful to avoid a fatal outcome?** Discusión da utilidade da RM de urxencia en pacientes con fascite necrotizante. European Congress of Radiology (ECR) 2008. Viena, do 07 ao 11 de marzo de 2008.

M<sup>a</sup> Carmen Bento Rodríguez, Juan Durán Castro, M<sup>a</sup> Teresa Román Daza. **Utilidad de la RM móvil en Galicia.** Exposición das vantaxes reportadas pola dispoñibilidade dun equipo de RM móbil na Comunidade Autónoma de Galicia. Congreso Español de Enfermería Radiológica. Córdoba, do 4 ao 6 de xuño de 2008.

#### Actividade docente

Mercedes Arias. **Technical aspects of breast MR imaging European Society for Magnetic Resonance in Medicine and Biology. School of MRI: Advanced Breast and Pelvis MR imaging.** Curso internacional avanzado sobre RM de mama e pelve organizado pola Sociedade Europea de RM. Expuxéronse os requirimentos técnicos necesarios para conseguir un adecuado rendemento da técnica da RM na valoración de pacientes con cáncer de mama, facendo fincapé na súa influencia sobre a imaxe final. Bruxelas, do 4 ao 6 de setembro de 2008.

Mercedes Arias, Alfonso Iglesias Castañón. **RM de mama: utilidad en patología mamaria. Indicaciones.** Exposición básica do procedemento da RM de mama, con referencia á técnica de obtención das imaxes, preparación do paciente, indicacións, interpretación e manexo das imaxes, implicacións terapéuticas e expectativas de futuro da técnica. Curso de Actualización en Senoloxía y Patología Mamaria. Colegio de Médicos. Vigo, do 31 marzo ao 4 abril de 2008.



Marta Rodríguez. **Actualización das técnicas e protocolos na radioloxía do tórax.** Exposición do procedemento, indicacións e utilidade da RM de tórax. Vigo 2008.

Álvaro Trigo. **Actualización das técnicas e protocolos na radioloxía do tórax RM de tórax e principios básicos da RM cardíaca.** Exposición da técnica da RM de tórax e da RM cardíaca. Vigo 2008.

Alfonso Iglesias. **Carcinoma de próstata: Screening, diagnóstico y tratamiento.** Explicación da técnica, indicacións, aplicacións clínicas e futuro desenvolvemento da resonancia magnética e a espectroscopia con resonancia magnética en pacientes con diagnóstico ou sospeita diagnóstica de carcinoma de próstata. Dirixido a alumnos matriculados no curso de doutoramento en Ciencias da Saúde da Universidade de Vigo. Xaneiro de 2008.

Mercedes Arias. **Actualizacións en Neuroendocrinoloxía y endocrinoloxía de la reproducción.** Contribución das técnicas de diagnóstico por imaxe na patoloxía hipotálamo-hipofisaria, con especial fincapé nas indicacións e utilidade da resonancia magnética. Dirixido a alumnos matriculados no curso de doutoramento en Ciencias da Saúde da Universidade de Vigo. Do 11 ao 22 de xuño de 2008.

Mercedes Arias, Alfonso Iglesias. **Actualización en la patología, protocolos diagnósticos y terapéuticos del cáncer de mama.** Exposición da contribución da resonancia magnética no manexo de pacientes con cáncer de mama. Revísase a súa utilidade no momento do diagnóstico, especialmente en pacientes que van ser sometidas a cirurxía conservadora, como método de estadificación local, pero tamén na valoración post-tratamento e no seguimento. Tamén se explica a técnica e os avances recentes e de futuro próximo e as súas posibles aplicacións clínicas. Dirixido a alumnos matriculados no curso de doutoramento en Ciencias da Saúde da Universidade de Vigo. Maio de 2008

Mercedes Arias. **Desarrollos recientes en patología neuromuscular.** Exposición da utilidade e contribucións actuais e de futuro próximo da resonancia magnética e a

espectroscopia con resonancia magnética en pacientes con enfermidade neuromuscular. Dirixido a alumnos matriculados no curso de doutoramento en Ciencias da Saúde da Universidade de Vigo. Abril de 2008.

Mercedes Arias, Alfonso Iglesias. **Avances en Resonancia Magnética.** Exposición sistematizada da técnica, indicacións, contraindicacións, aplicacións clínicas e futuro desenvolvemento da resonancia magnética como técnica de diagnóstico. Dirixido a alumnos matriculados no curso de doutoramento en Ciencias da Saúde da Universidade de Vigo. Abril de 2008.

#### **Proxecto de investigación**

Alfonso Iglesias, Antonio Ojea, Mercedes Arias, Ana Piñeiro. **“Utilidade da imaxe e espectroscopia con resonancia magnética no estudo de pacientes con carcinoma de próstata e correlación anatomopatolóxica”.** Obxectivo da investigación: Valoración da exactitude diagnóstica da RM de próstata e espectroscopia de próstata en pacientes con carcinoma de próstata estudados en equipo de alto campo e con antena endorrectal co obxecto de predicir se é posible a “biopsia virtual” non invasiva con resonancia magnética.

#### **Ensaio clínico**

Jorge Mañas. **Estudio exploratorio de valoración de la razón riesgo/beneficio del empleo de mitoxantrona en pacientes tratados con dosis alta de interferón beta-1a por esclerosis múltiple recidivante-remitente o secundaria progresiva con brotes de alta actividad.** Estudo da efectividade do tratamento obxecto do ensaio mediante o seguimento e valoración das imaxes cerebrais de RM obtidas nos pacientes incluídos no ensaio. Código do proxecto ReMit0401. financiado por Serono e a Fundación Española de Esclerosis Múltiple (FEDEM).

Mercedes Arias. **Estudio de fase IIIb, multicéntrico, comparado con grupo de control, doble ciego, aleatorizado y de dos brazos, con evaluaciones mensuales**



por resonancia magnética y biomarcadores, para evaluar la eficacia, seguridad y tolerabilidad de Rebif<sup>®</sup> New Formulation (IFN-beta-1a) en pacientes con esclerosis múltiple remitente-recurrente. Neste proxecto estúdase a efectividade do tratamento obxecto do ensaio mediante o seguimento e valoración das imaxes cerebrais de RM obtidas nos pacientes incluídos no ensaio. Código do proxecto 27178. Financiado por Merk - Serono International, S.A.

Mercedes Arias. **“Estudio de fase IIIb, multicéntrico, comparado con grupo de control, doble ciego, aleatorizado y de dos brazos, con evaluaciones mensuales por resonancia magnética y biomarcadores, para evaluar la eficacia, seguridad y tolerabilidad de Rebif<sup>®</sup> New Formulation (IFN-beta-1a) en pacientes con esclerosis múltiple remitente-recurrente”.** Estudio da efectividade do tratamento obxecto de ensaio mediante o seguimento e valoración das imaxes cerebrais de RM obtidas nos pacientes incluídos no ensaio. Proxecto 27178. Merk - Serono International, S.A.

#### Dirección de teses de doutoramento

Dirección: Mercedes Arias González. Doutorando: Claudia Nelly García González. **Utilidad de la ecografía carotídea en la enfermedad de Behcet.** Contido da tese: Correlación con datos clínicos e analíticos cos achados en ecografía carotídea en pacientes con enfermidade de Behcet con obxecto de inferir evolución clínica dos pacientes. Comparación dos achados cun grupo patrón de pacientes sans. Proxecto para a obtención do Diploma de Estudos Avanzados dentro do programa de doutoramento en Ciencias da Saúde da Universidade de Vigo.

Dirección: Alfonso Iglesias Castañón. Doutorando: Marta Gallego Parrondo. **Utilidad de la RM en pacientes embarazadas con clínica de presentación aguda.** Contido da tese: Estudio da utilidade das imaxes de RM no manexo e seguimento de pacientes embarazadas con clínica de presentación aguda como opción diagnóstica non invasiva e non lesiva para o feto nestas pacientes. Proxecto para a obtención do Diploma de Estudos



Avanzados dentro do programa de doutoramento en Ciencias da Saúde da Universidade de Vigo.

Dirección: Mercedes Arias González. Doutorando: Aldo Fabbriatore. **Papel de la RM tras ablación con radiofrecuencia del hepatocarcinoma.** Contido da tese: Correlación dos achados en RM hepática de pacientes con carcinoma hepatocelular tras tratamento con radiofrecuencia con datos clínicos e analíticos con obxecto de mellorar o diagnóstico temperán de recidivas ou a detección de restos tumorais. Proxecto para a obtención do Diploma de Estudos Avanzados dentro do programa de doutoramento en Ciencias da Saúde da Universidade de Vigo.

Dirección: Alfonso Iglesias Castañón. Doutorando: Juan Corroto. **Utilidad de la RM en el diagnóstico de los leiomiomas uterinos.** Contido da tese: Estudo das características de imaxe en RM dos distintos tipos de leiomiomas uterinos, con correlación anatomopatolóxica para conseguir unha aproximación diagnóstica preoperatoria máis exacta nestas pacientes. Proxecto para a obtención do Diploma de Estudos Avanzados dentro do programa de doutoramento en Ciencias da Saúde da Universidade de Vigo.

#### **Formación de MIR e técnicos**

Rotación e formación en resonancia magnética dos MIR dos Servizos de Radiodiagnóstico, Neuroloxía, Radioterapia e Rehabilitación do Complexo Hospitalario Universitario de Vigo (CHUVI).

Formación en RM de médicos radiólogos dos hospitais comarcais de Burela e Cee.

Formación de técnicos de Radiodiagnóstico. Rotación e formación en resonancia magnética de técnicos superiores en diagnóstico remitidos polo Instituto Ricardo Mella de Vigo.

Rotación e formación en resonancia magnética de alto campo de técnicos superiores en diagnóstico remitidos polo Instituto Ricardo Mella de Vigo e de técnicos superiores en diagnóstico con experiencia previa en equipos de medio baixo campo.

Módulo de prácticas da Escola Superior de Resonancia Magnética Clínica (ESRMC). Formación en técnica de Resonancia Magnética.

#### **Outras actuacións científico docentes**

##### **Participación en comités científicos**

Comité de mama do Hospital Xeral-Cíes. Arias M., Iglesias A.

Comité de neuro-oncoloxía del CHUVI. Mañas J., León J.

Comité científico. Vogalía de mama. XVIII Congreso Nacional de la Sociedad Española de Radiología Médica (SERAM). Iglesias A.



## UNIDADES DE MEDICINA NUCLEAR DE VIGO E OURENSE

### Publicacións científicas

Carmona garcía F.J., Justo Couto M.C., López López A., Fernández Vidal M.C., Outomuro Pérez J., Guitián Iglesias R. **Gammagrafía de glándulas salivares en pacientes tratados con radioterapia de cabeza y cuello.** Servizo de Medicina Nuclear. Hospital do Meixoeiro, Vigo. (Resumo da comunicación oral presentada no XXIX Congreso Nacional da SEMN). Revista Española de Medicina Nuclear. 2008; 27Supl 1: 80-100.

López ,Ana M<sup>a</sup>; Outomuro, Juan M.; Guitián Iglesias, Ramón. **Gangrena de Fournier. imagen con Citrato de Galio-67.** Contido da publicación: Caso clínico: Paciente que presenta gangrena de Fournier (fascite necrotizante) en pene, escroto e abdome. Imaxes mediante rastreo corporal Ga-67, nas que se evidenciou intenso depósito patolóxico do trazador a nivel de pene, testículos, rexión do perineo e tecidos brandos da área púbica e rexións inguinais, compatible con patoloxía infecciosa - séptica. Servizo de Medicina Nuclear. Hospital do Meixoeiro, Vigo. Publicado na páxina web da Sociedad Española de Medicina Nuclear (SEMN). <http://www.semn.es/casos34.php>.

Alonso Valladares F.M, Delgado Castro M.M., Muñiz García G.M., Collell Llach M.D., Pérez Rodríguez M., Guitián Iglesias R. **Predicción de la enfermedad coronaria significativa en pacientes de primer grado asintomáticos de accidentes con enfermedad coronaria prematura mediante estudios de perfusión miocárdica con Talio-esfuerzo.** Rev. Esp. Med. Nuclear 27 Supl 1:4. 2008.

Alonso Valladares F.M, Delgado Castro M.M., Muñiz García G.M., Collell Llach M.D., Pérez Rodríguez M., Guitián Iglesias R. **Aportación diagnóstica de la evaluación simultánea entre TAC multicorte y estudios de perfusión miocárdica con Talio en pacientes con dolor torácico con lesiones coronarias angiográficamente**

**no significativas: estudio preliminar.** Rev. Esp. Med. Nuclear 27 Supl 1:37. 2008

Alonso Valladares F.M, Delgado Castro M.M., Muñiz García G.M., Collell Llach M.D., Pérez Rodríguez M., Guitián Iglesias R. **Valor diagnóstico de los estudios de perfusión miocárdica con talio-adenosina en pacientes con dolor torácico y estimulación cardíaca permanente con marcapasos VVI.** Rev. Esp. Med. Nuclear 27 Supl 1:37. 2008.

Alonso Valladares F.M, Delgado Castro M.M., Muñiz García G.M., Collell Llach M.D., Pérez Rodríguez M., Guitián Iglesias R. **Experiencia inicial de los estudios con tac multicorte en pacientes de primer grado asintomáticos de pacientes con enfermedad coronaria prematura con test de perfusión miocárdica con débil positividad y angiografía coronaria normal.** Rev. Esp. Med. Nuclear 27 Supl 1:38. 2008.

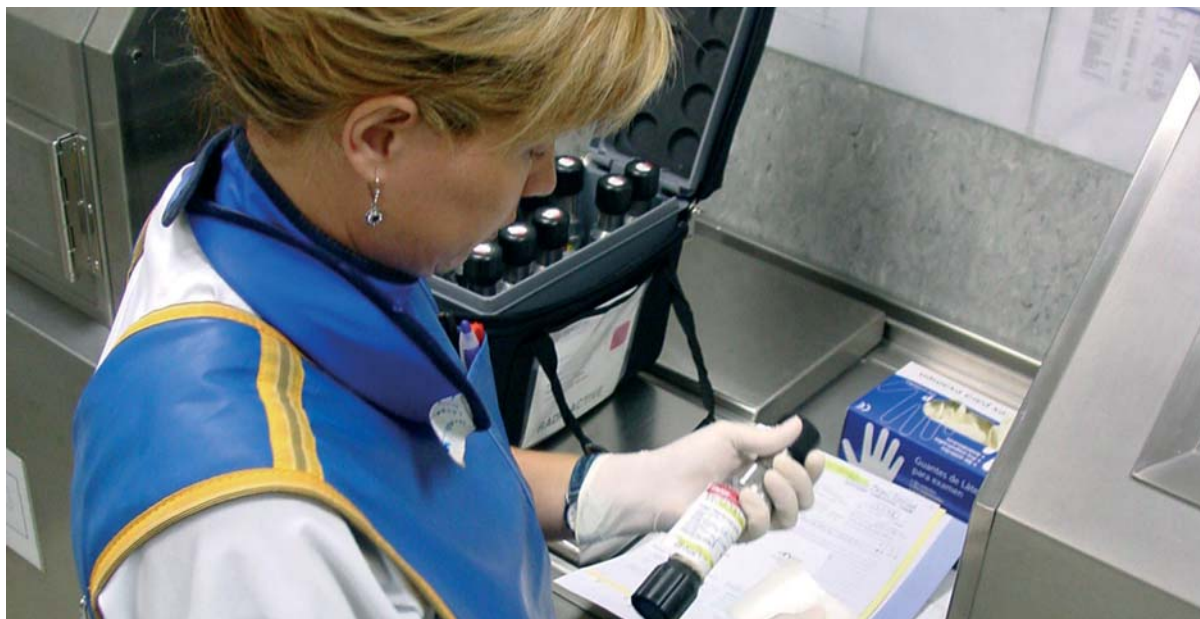
Alonso Valladares F.M, Delgado Castro M.M., Muñiz García G.M., Collell Llach M.D., Pérez Rodríguez M., Guitián Iglesias R. **Detección de enfermedad coronaria prematura mediante TAC multicorte en deportistas veteranos asintomáticos con test de perfusión miocárdica con débil positividad.** Rev. Esp. Med. Nuclear 27 Supl 1:39. 2008.

Muñiz García G.M., Delgado Castro M.M., Guitián Iglesias R. **Valor de la gammagrafía <sup>99m</sup>Tc sestamibi en el seguimiento del mieloma quiescente y gammapatías monoclonales.** Rev. Esp. Med. Nuclear 27 Supl 1:68. 2008.

Iglesias García R., González Abad M.P., Naval Pérez M.P., Domínguez Arias M.J., García Sáez V., Muñiz García G., Delgado Castro M., Guitián Iglesias R. **Protocolo técnico de la gammagrafía de inervación miocárdica con <sup>123</sup>I-metayodo-bencil-guanidina (MIBG).** Rev. Esp. Med. Nuclear 27 Supl 1:89. 2008.

Garzón Guitería P., Collell Llach M.D., Alonso Valladares F.M., Delgado-Castro M., Muñiz García G. **Patrones de perfusión**





**miocárdica con talio-adenosina en mujeres con coronarias angiográficamente "normales" y riesgo cardiovascular moderado.** Rev. Esp. Med. Nuclear 27(4):314. 2008.

Delgado-Castro M., Alonso Valladares F.M., Muñiz García G., Collell Llach M.D., Pérez Rodríguez M., Guitián Iglesias R. **Evaluación simultánea de lesiones coronarias angiofarmacráficamente no significativas en pacientes con dolor torácico con TAC multicorte y spect de perfusión miocárdica: resultados preliminares.** Rev. Esp. Med. Nuclear 27(4):316. 2008

Delgado-Castro M., Alonso Valladares F.M., Muñiz García G., Collell Llach M.D., Pérez Rodríguez M., Guitián Iglesias R. **Patrones de inervación miocárdica mediante estudios metaiodobenzilguanidina en pacientes con miocardiopatía dilatada no isquémica.** Rev. Esp. Med. Nuclear 27(4):317. 2008

Collell Llach M.D., Garzón Gutería P., Alonso Valladares F.M., Delgado-Castro M., y Muñiz García G. **¿Existe una enfermedad coronaria preclínica en las mujeres diabéticas-hipertensas con clínica de dolor torácico y arte-**

**rias coronarias angiográficamente "normales?"** Rev. Esp. Med. Nuclear 27(4):317. 2008

Collell Llach M.D., Garzón Gutería P., Alonso Valladares F.M., Delgado-Castro M., y Muñiz García G. **Defectos de perfusión miocárdica relacionados con factores de riesgo cardiovascular en mujeres valoradas por dolor torácico y arterias coronarias angiográficamente "normales".** Rev. Esp. Med. Nuclear 27(4):317. 2008

#### Comunicacións

Carmona García F.J., Justo Couto M.C., López López A, Fernández Vidal M.C, Outomuro Pérez J., Guitián Iglesias R. **Gammagrafía de glándulas salivares en pacientes tratados con radioterapia de cabeza y cuello.** Contido da comunicación: Valorar os danos causados pola radioterapia en pacientes tratados por tumores de cabeza e pescozo, así como a efectividade dos métodos de protección utilizados, mediante o estudo gammagráfico de glándulas salivares. Servizo de Medicina Nuclear. Hospital Meixoeiro, Vigo. XXIX Congreso Nacional de la SEMN. Valencia 26 e 27 de xuño de 2008.



Delgado-Castro. M. Servizo de Medicina Nuclear do Complexo Hospitalario de Ourense. Ponencia: **Demencia en enfermedad de Parkinson y demencia con cuerpos de Lewy: estudios funcionales (spect, dat, mibg) y diagnostico diferencial.** Jornadas de Actualización en Demencias. Mosteiro de Santo Estevo. Nogueira de Ramuín, 8 de marzo de 2008.

Delgado-Castro. M. Servizo de Medicina Nuclear del Complexo Hospitalario de Ourense. **La importancia de la medicina nuclear en el ganglio centinela.** Taller de melanoma: biopsia selectiva del ganglio centinela. Vigo, 13 de marzo de 2008 Servizo de Medicina Nuclear do Complexo Hospitalario de Ourense.

Delgado-Castro, Montserrat; Alonso Valladares, Francisco M.; Muñiz García, Gloria; Collell Llach, María Dolores; Pérez Rodríguez, Manuel; Guitián Iglesias, Ramón. Servizos de Medicina Nuclear e Cardiología. Complexo Hospitalario de Ourense. **Evaluación simultánea de lesiones coronarias angiográficamente no significativas en pacientes con dolor torácico con TAC multicorte y spect perfusión miocárdica: resultados**

**preliminares.** XIII Reunión de Cardiología Nuclear. Actualización de la Imagen Cardíaca. Salamanca 3 e 4 de abril de 2008.

Delgado-Castro, Montserrat; Alonso Valladares, Francisco M.; Muñiz García, Gloria; Collell Llach, María Dolores; Pérez Rodríguez, Manuel; Guitián Iglesias, Ramón. Servizos de Medicina Nuclear e Cardiología. Complexo Hospitalario de Ourense. **Patrones de inervación miocárdica mediante estudios con metaiodobencilguanidina en pacientes con miocardiopatía dilatada no isquémica.** XIII Reunión de Cardiología Nuclear. Actualización de la Imagen Cardíaca. Salamanca 3 e 4 de abril de 2008.

Collell Llach, María Dolores; Delgado-Castro, Montserrat; Garzón Guitieria, Pilar; Alonso Valladares, Francisco M.; Muñiz García, Gloria. Servizos de Medicina Nuclear e Cardiología. Complexo Hospitalario de Ourense. **¿Existe una enfermedad coronaria preclínica en las mujeres diabéticas-hipertensas con clínica de dolor torácico y arterias coronarias angiográficamente normales?** XIII Reunión de Cardiología Nuclear. Actualización de la Imagen Cardíaca. Salamanca 3 e 4 de abril de 2008.

Collell Llach, María Dolores; Alonso Valladares, Francisco M.; Garzón Guiteria, Pilar; Delgado-Castro, Montserrat; Muñiz García, Gloria. Servicios de Cardiología e Medicina Nuclear. Complejo Hospitalario de Ourense. **Defectos de perfusión miocárdica relacionados con factores de riesgo cardiovascular en mujeres valoradas por dolor torácico y arterias coronarias angiográficamente normales.** XIII Reunión de Cardiología Nuclear. Actualización de la Imagen Cardíaca. Salamanca, 3 e 4 de abril de 2008.

**Patrones de perfusión miocárdica con talio-adenosina en mujeres con coronarias angiográficamente normales y riesgo cardiovascular moderado.** Garzón Guiteria Pilar; Collell Llach, María Dolores; Alonso Valladares Francisco M, Delgado-Castro, Montserrat; Muñiz García, Gloria. Servicios de Cardiología e Medicina Nuclear. Complejo Hospitalario de Ourense. XIII Reunión de Cardiología Nuclear. Actualización de la Imagen Cardíaca. Salamanca, 3 e 4 de abril de 2008.

Muñiz García, Gloria. Servicio de Medicina Nuclear. Complejo Hospitalario de Ourense. **Papel de la medicina nuclear en el tratamiento del dolor óseo metastásico.** III Forum Mediterraneo Multidisciplinar Contra el Dolor. Menorca do 9 ao 10 de maio de 2008.

Alonso Valladares F.M., Delgado Castro M.M., Muñiz García G.M., Collell Llach M.D., Pérez Rodríguez M., Guitián Iglesias R. Servicios de Medicina Nuclear e Cardiología. Complejo Hospitalario de Ourense. **Predicción de la enfermedad coronaria significativa en parientes de primer grado asintomáticos de accidentes con enfermedad coronaria prematura mediante estudios de perfusión miocárdica con talio-esfuerzo.** XXIX Congreso de la Sociedad Española de Medicina Nuclear. Valencia, do 25 ao 27 de xuño de 2008.

Alonso Valladares F.M., Delgado Castro M.M., Muñiz García G.M., Collell Llach M.D., Pérez Rodríguez M., Guitián Iglesias R. Servicios de Medicina Nuclear e Cardiología. Complejo Hospitalario de Ourense. **Aportación diagnóstica de la evaluación simultánea entre TAC multicorte y estudios de perfusión miocárdica con talio en pacientes con dolor torácico con lesiones coronarias angiográficamente no significativas: estudio preliminar.** XXIX Congreso de la Sociedad Española de Medicina Nuclear. Valencia, do 25 ao 27 de xuño de 2008.

Alonso Valladares F.M., Delgado Castro M.M., Muñiz García G.M., Collell Llach M.D., Pérez Rodríguez M.,



Guitián Iglesias R. Servizos de Medicina Nuclear e Cardioloxía. Complexo Hospitalario de Ourense. **Valor diagnóstico de los estudios de perfusión miocárdica con talio-adenosina en pacientes con dolor torácico y estimulación cardíaca permanente con marcapasos VVI.** XXIX Congreso de la Sociedad Española de Medicina Nuclear. Valencia, do 25 ao 27 de xuño de 2008.

Alonso Valladares F.M., Delgado Castro M.M., Muñiz García G.M., Collell Llach M.D., Pérez Rodríguez M., Guitián Iglesias R. Servizos de Medicina Nuclear e Cardioloxía. Complexo Hospitalario de Ourense. **Experiencia inicial de los estudios con TAC multicorte en pacientes de primer grado asintomáticos de pacientes con enfermedad coronaria prematura con test de perfusión miocárdica con débil positividad y angiografía coronaria normal.** XXIX Congreso de la Sociedad Española de Medicina Nuclear. Valencia, do 25 ao 27 de xuño de 2008.

Alonso Valladares F.M., Delgado Castro M.M., Muñiz García G.M., Collell Llach M.D., Pérez Rodríguez M., Guitián Iglesias R. Servizos de Medicina Nuclear e Cardioloxía. Complexo Hospitalario de Ourense. **Detección de enfermedad coronaria prematura mediante TAC multicorte en deportistas**

**veteranos asintomáticos con test de perfusión miocárdica con débil positividad.** XXIX Congreso de la Sociedad Española de Medicina Nuclear. Valencia, do 25 ao 27 de xuño de 2008.

Muñiz García G.M., Delgado Castro M.M., Guitián Iglesias R. Servizo de Medicina Nuclear. Complexo Hospitalario de Ourense. **Valor de la gammagrafía 99mTc sestamibi en el seguimiento del mieloma quiescente y gammopatías monoclonales.** XXIX Congreso de la Sociedad Española de Medicina Nuclear. Valencia, do 25 ao 27 de xuño de 2008.

Iglesias García R., González Abad M.P., Naval Pérez M.P., Domínguez Arias M.J., García Sáez V., Muñiz García G., Delgado Castro M., Guitián Iglesias R. Servizos de Medicina Nuclear e Cardioloxía. Complexo Hospitalario de Ourense. **Protocolo técnico de la gammagrafía de inervación miocárdica con 123i-metayodo-bencil-guanidina (MIBG).** XXIX Congreso de la Sociedad Española de Medicina Nuclear. Valencia, do 25 ao 27 de xuño de 2008.

Trillo Parejo P., Delgado Castro M., Guitián Iglesias R., Paradela Díaz A., Iglesias Diz D., Salgado Vázquez M., Estefano Bulufert C., Domínguez Carrera J., Santos





Lloves R., Couce Santiago J., Fortes Pérez P., Gómez Lorenzo F. Servizo de Cirurxía Xeral e de Medicina Nuclear. Complexo Hospitalario de Ourense. **Nuestra experiencia en la biopsia selectiva del ganglio centinela en el tratamiento del melanoma.** Congreso Nacional de Cirugía. Madrid, do 3 ao 6 de novembro de 2008.

#### Participación en comités hospitalarios

Delgado-Castro M. Comisión PET. Obxectivo: regular as peticións que se deriven da actividade asistencial do Complexo Hospitalario de Ourense baixo a normativa vixente sobre as Instrucións relativas ás Indicacións da PET. Data de Constitución 10 de marzo de 2004 e ata a data, en vigor.

Delgado-Castro M. Comité de Patoloxía de Mama do Complexo Hospitalario de Ourense. Data de constitución o 27 de xaneiro del 2005 e en vigor actualmente.

#### Outras actividades

Participación activa na Sociedade Galega de Medicina Nuclear. M. Delgado-Castro, como membro vocal da xunta directiva dende o 26 de outubro de 2007 ata a actualidade.

Participación de profesionais da Unidade de Medicina Nuclear de Ourense en:

- XIII Reunión de Cardiología. Avances en Imagen Cardíaca. Salamanca 3 e 4 de abril de 2008.
- IX Curso Teórico-Práctico PET (Tomografía por Emisión de Positróns). Organizado polo Servizo de Medicina Nuclear da Clínica Universitaria de Navarra.
- European Thyroid Cancer Symposium. Celebrado en Viena o 31 de maio de 2008.
- TAC en Imagen Multimodalidad. Impartido no XXIX Congreso de SEMN. Valencia, do 25 ao 27 de xuño del 2008.
- Nefrourología Nuclear. Impartido no XXIX Congreso de SEMN. Valencia do 25 ao 27 de xuño del 2008.
- I Curso de Cardioimagen: Medicina Nuclear, TC Multidetector y RM. Celebrado no Hospital Clínic de Barcelona, do 1 ao 3 de outubro de 2008.

**UNIDADE DE ONCOLOGÍA RADIOTERÁPICA****Publicacións**

Muñoz Garzón V.M. Cap 12.1. **Generalidades de braquiterapia en el Cáncer de Piel. Manual de Braquiterapia.** Editado pola Sociedad Española de Oncología Radioterápica (SEOR). Lugar de publicación: Madrid 2008.

Prada P., González H., Muñoz Garzón V.M., Carballo E., Guix B., Iván Henríquez I. Cap 8.3.1 **Cáncer de Próstata Sobreimpresión con braquiterapia HDR. Manual de Braquiterapia.** Editado pola Sociedad Española de Oncología Radioterápica (SEOR). Lugar de publicación: Madrid 2008.

Guix B., Muñoz Garzón V.M., Prada P., Henríquez I., Hernández E., González H. Cap 8.3.2. **Cáncer de Próstata monoterapia con braquiterapia HDR. Manual de Braquiterapia.** Editado pola Sociedad Española de Oncología Radioterápica (SEOR). Lugar de publicación: Madrid 2008.

Benjamín Guix B., Prada P., Muñoz Garzón V.M., Henríquez I., Tello J.I., Caravante M.D. Cap 8.4. **Recidiva Cáncer de Próstata BT de HDR. Manual de Braquiterapia.** Editado pola Sociedad Española de Oncología Radioterápica (SEOR). Lugar de publicación: Madrid 2008.

Muñoz Garzón V.M., membro do Grupo Multicéntrico Español de Investigación sobre Calidade de Vida en Pacientes con Cáncer de Próstata Localizado. Participante na redacción de: **Revisión Sistemática sobre comparación entre modalidades de tratamento máis establecidas para los pacientes con cáncer de próstata órgano-confinado.** Libro: Efectividad a largo plazo de la prostatectomía radical, la braquiterapia y la radioterapia conformacional externa 3D en el cáncer de próstata órgano-confinado. Páxinas 1 a 124. Editado pola Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques de Cataluña.

Varela-Rois P., Martínez-Cueto P., López-Medina A., Caeiro-Muñoz M., Salvador-Gómez F., Muñoz-Garzón V., Otero-Vich J.M. Título: **Hemorragia de las malformaciones arteriovenosas cerebrales tras la radiocirugía:**







**importancia del período de latencia.** Publicación: rev neurol 2008; 47 (8): 403-409 . Editorial (si libro): Sociedade Española de Oncología Radorápica.. Lugar de publicación:MADRID 2008.

Muñoz Garzón V.M. participante na redacción de: **Health-Related Quality of Life 2 years after treatment with Radical Prostatectomy, Prostate Brachytherapy or External Beam Radiotherapy in patients with clinically localized prostate cancer.** Int. J. Radiation Oncology Biol. Phys., Vol. 72, No. 2, pp. 421-432, 2008.

#### Comunicacións

Willisch Santamaría P., Caeiro Muñoz M., Ramírez R.D., López Medina A., Martínez Cueto P., Hernández-Herrera M., Cruz O., Ibáñez Villoslada C., Ferrero Pedra J.J., Vázquez Rodríguez J.A., Muñoz Garzón V.. Oncoloxía Radioterápica, Radiofísica, Radioloxía. Complexo Hospitalario Universitario de Vigo; Servizo de Oncoloxía Médica. Hospital St Joan de Deu. Barcelona. **Caso clíni-**

**co: tumor rabdoide/teratoide cerebral tratado con radiocirugía en lactante de 6 meses.** XI Congreso de la Sociedad Española de Radiocirugía. Murcia, do 2 ao 4 de outubro de 2008.

Varela Rois P., Wilisch Santamaría P., Martínez Cueto P., Caeiro Muñoz M., López Medina A., De Prado San José F., Marcos Perez P., Teijeiro García A., Otero Vich J.M., Muñoz Garzón V. Servizos de Neurocirurxía, Radioterapia, Neurorradioloxía e Radiofísica. Complexo Hospitalario Universitario de Vigo (CHUVI) - Galaria. **Radiocirugía estereotáxica (rdc) con acelerador lineal (linac) para el tratamiento de paragangliomas yugulares.** XI Congreso de la Sociedad Española de Radiocirugía. Murcia, do 2 ao 4 de outubro de 2008.

Varela Rois P., Wilisch Santamaría P., Martínez Cueto P., Salvador Gómez F., González García J. , Vázquez de la Torre M. , Vázquez Rodriguez J., Nieto Regueria I., Muñoz Garzón V., Martín Bravo I. Servizos de Neurocirurxía, Radioterapia, Neurorradioloxía, Radiofísica e Enfermería. Complexo Hospitalario



Universitario de Vigo (CHUVI) - Galaria. **Radiocirugía (rdc) en el tratamiento de las malformaciones arterio-venosas (mavs) en la edad pediátrica.**- XI Congreso de la Sociedad Española de Radiocirugía. Murcia, do 2 ao 4 de outubro de 2008.

Muñoz Garzón V. Comunicación: **Braquiterapia de alta tasa de próstata.** Congreso de la Sociedad Española de Investigación Quirúrgica. Salamanca, do 8 ao 10 de maio de 2008.

Muñoz Garzón V. Comunicación: **Braquiterapia de alta tasa de próstata.** Congreso da Sociedade Portuguesa de Oncología. Vilamoura - Portugal, 15 e 16 de maio de 2008.

González Soto A., Costas Loureiro R. **Grandes quemados, atención y cuidados del auxiliar de clínica.** Congreso Nacional de Auxiliares de Enfermería. Salamanca, 3 e 4 de abril de 2008.

#### Proxectos de investigación

Investigadores responsables: Víctor Muñoz Garzón (España), Manuela Gago e J.Esteban Castelao (USA)  
Número de investigadores participantes: 15. Título do proxecto: **Role of Oxidative Stress and Apoptotic Genes as Predictors of Survival After Therapy.**  
**Entidade financiadora: National Cancer Institute, Bethesda, MD, USA.** Entidades participantes: University South California, Norris Cancer Center, CA, USA, Complexo Hospitalario Universitario de Vigo, España.  
Duración: dende xaneiro de 2008 ata o ano 2010.

Muñoz Garzón V.M., Unidade de Oncoloxía Radioterápica, Complexo Hospitalario Universitario de Vigo. Participante no proxecto: **Estudio de Calidad de Vida en pacientes tratados con braquiterapia de próstata.** Entidad financiadora: Fondo de Investigaciones Sanitarias. Investigador responsable: Joan Pera Fábregas. Instituto Catalán de Oncología. Barcelona. Número de investigadores participantes: 20. Entidades participantes: Hospital do Meixoeiro

de Vigo, Instituto Catalán de Oncología, fundación Imor de Barcelona, Fundación Puigvert de Barcelona, Hospital General de Cataluña, Hospital General de Cataluña, Hospital Ramón y Cajal de Madrid, Clínica Universitaria de Navarra, Hospital Central de Asturias y Hospital Carlos Haya de Málaga.

Muñoz Garzón V.M., Unidade de Oncoloxía Radioterápica, Complexo Hospitalario Universitario de Vigo. Participante no proxecto: **Ensayo fase III, aleatorizado y multicéntrico de privación androgénica adyuvante con combinación con radioterapia aconformacional tridimensional alta dosis en cáncer de próstata localizado riesgo intermedio-alto.** Entidade financiadora: Fondo de Investigaciones Sanitarias Duración 2007-2010. Investigadora responsable: Almudena Zapatero. Número de investigadores participantes: 20. Entidades participantes: Hospital do Meixoeiro de Vigo, Instituto Catalán de Oncología, fundación Imor de Barcelona, Fundación Puigvert de Barcelona, Hospital General de Cataluña, Hospital General de Cataluña, Hospital Ramón y Cajal de

Madrid, Clínica Universitaria de Navarra, Hospital Central de Asturias y Hospital Carlos Haya de Málaga.

#### Ensaiois clínicos

Estudo de fase III multicéntrico, aleatorizado, dobre cego controlado con placebo, de lapatinib ou placebo para o tratamento postoperatorio adxuvante e quimioradioterapia concomitante seguido do mantemento de lapatinib ou placebo en monoterapia, en pacientes con carcinoma epidermoide de cabeza e pescozo (SCCHN) resecable de alto risco.

Ensaio: Tratamento de consolidación con Y90-ibritumomab tiuxetan (Zevalín®) en pacientes con linfoma folicular de alto risco, en resposta parcial ou completa á quimioterapia de indución con R-CHOP.

#### Actividade docente

Muñoz Garzón V. Relator no curso **Manipulación AP- de RX e Protección Radiolóxica para Médicos Intervencionistas.** A Coruña, 1 e 2 de decembro de 2008.



## SERVIZO DE RADIOFÍSICA

### Publicacións

Varela-Rois P., Martínez-Cueto P., López-Medina A., Caeiro-Muñoz M., Salvador-Gómez F., Muñoz-Garzón V., Otero-Vich J.M. **Haemorrhage in arteriovenous malformations of the brain following radiosurgery: the importance of the latency period.** Revista: Neurología. Cita bibliográfica: volumen 8, pag 403-409

López Medina A., Hernández Herrera M., Caeiro Muñoz M., Salgado Fernández M., Muñoz Garzón V. **New immobilization system for stereotactic radiotherapy in young children.** Revista: Radiotherapy & Oncology. Cita bibliográfica: Vol. 88, sept.08.

### Comunicacións

Varela C., Salvador F.J., Hernández M., Díaz M., Jiménez P. **Quality control devices for intraoperative gamma probes: physical, technical and radiation protection aspects.**

Desenvolvemento dun equipo para o control de calidade de contadores utilizados na técnica ganglio sentinela. XII Congreso Internacional de Protección Radiológica. Asociación Internacional de Protección Radiológica (IRPA). Bos Aires, do 19 ao 24 de outubro de 2008.

### Docencia

Curso: **Director de instalacións de radiodiagnóstico.** Impartido por especialistas de Galaria e doutras institucións. Alumnado: médicos do Complexo Hospitalario Universitario da Coruña (CHUAC) que utilizan raios X. Organizado polo CHUAC para acreditar os médicos diante do CSN como directores de radiodiagnóstico. Santiago, 6 de abril de 2008.

Curso: **Operador de instalacións de radiodiagnóstico.** Impartido por especialistas de Galaria e doutras institucións co obxectivo de acreditar as enfermeiras diante do CSN para manexar equipos de radiodiagnóstico. Alumnado: Enfermeiras do Servizo Galego de Saúde que utilizan raios X. Complexo Hospitalario Universitario da Coruña, do 19 ao 26 xuño 2008.





Curso: **Director de instalacións de radiodiagnóstico.**

Impartido por especialistas de Galaria e doutras institucións. Alumnado: médicos do Servizo Galego de Saúde que utilizan raios X. Organizado pola FEGAS para acreditar os médicos diante do CSN como directores de radiodiagnóstico. Santiago, do 6 ao 15 de outubro de 2008.

Curso: **Radioloxía intervencionista.** Curso de segundo nivel obrigatorio segundo a lexislación española para médicos que realizan procedementos intervencionistas. Impartido por especialistas de Galaria e doutras institucións. Dirixido a radiólogos, cardiólogos intervencionistas e outros especialistas que levan a cabo procesos intervencionistas no Complexo Hospitalario Universitario da Coruña. Decembro de 2008.

**Cursos de formación e actualización**

**Formación continuada: IMRT.** 15 de xaneiro de 2008. Unidade de Oncoloxía Radioterápica. impartida pola Dra. María Luisa Vázquez. Dirixida a radiofísicos do servizo.

**Formación continuada: IGRT,** el 29 de xaneiro de 2008. Unidade de Oncoloxía Radioterápica. Impartida por Enrique Toral (Siemens). Dirixida a radiofísicos do servizo.

**Real Time HDR Prostate User Meeting.** (Reunión usuarios). Do 24 ao 26 de xaneiro de 2008 en Atenas, organizado por Nucletron.

**Formación en IMRT de cabeza e pescozo.** Días 7 e 8 de febreiro de 2008. En Hospital 12 de Octubre e Hospital Sanchinarro. Madrid.

Xornada sobre Prevención de riscos laborais: **Equipos de protección individual** para axentes físicos, químicos e biolóxicos. Organizado por Fremap, o día 25 de marzo de 2008.

Xornada sobre Prevención de riscos laborais: **Radiacións non ionizantes. Nuevas directivas europeas.** Organizado por Fremap, o día 22 de abril de 2008.

Formación continuada: **Micromultiláminas: características, vantaxes e utilidades,** impartido por Miguel López Sánchez, o 9 de abril de 2008 en Oncoloxía Radioterápica.

Formación continuada: **Cálculo de blindaxes en braquiterapia,** impartido por Manuel Salgado, o día 10 de abril de 2008 en Oncoloxía Radioterápica

Formación continuada: **Tomoterapia,** impartido por J. M<sup>a</sup> Rodríguez, de Tomotherapy, o día 22 de abril de 2008, na Unidade de Oncoloxía Radioterápica.

Formación continuada: **Programa de control de calidade en Radiocirurxía con micromultiláminas,** impartido por Benito Andrade, o día 29 de abril de 2008, na Unidade de Oncoloxía Radioterápica.

Curso **AAPM Training Course Prague 2008,** do 16 ao 25 de xuño de 2008, en Praga; organizado por AAPM.

**Estro 27 Congress + Premeeting course,** do 14 ao 18 de setembro de 2008, en Goteborg, organizado por ESTRO. 35 horas.

**IRPA 12,** do 19 ao 24 de outubro de 2008, en Bos Aires, organizado pola Asociación Internacional de Protección Radiolóxica (IRPA).

**I Xornada de actualización en braquiterapia de baixa taxa,** na Coruña, organizado polo Centro Oncolóxico de Galicia, o día 20 de novembro de 2008.

**Curso de prevención de riscos laborais,** organizado por Fremap, no Hospital do Meixoeiro. 50 horas.





## Enderezo das actividades

### **Unidade de Cirurxía Cardíaca**

*Hospital do Meixoeiro*

Avda. O Meixoeiro s/n, 36200 Vigo

Teléfonos: 986 81 11 80 / 986 81 11 97 · Fax: 986 81 11 82

### **Unidade de Cardiología Intervencionista**

*Hospital do Meixoeiro*

Avda. O Meixoeiro s/n, 36200 Vigo

Teléfono: 986 81 11 63 · Fax: 986 81 17 27

### **Unidade de Medicina Nuclear**

*Hospital do Meixoeiro*

Avda. O Meixoeiro s/n, 36200 Vigo

Teléfonos: 986 81 11 74 / 986 81 11 75 · Fax: 986 81 11 75

### **Unidade de Oncología Radioterápica**

*Hospital do Meixoeiro*

Avda. O Meixoeiro s/n, 36200 Vigo

Teléfono: 986 81 17 14 · Fax: 986 81 17 13

### **Servizo de Radiofísica**

*Hospital do Meixoeiro*

Avda. O Meixoeiro s/n, 36200 Vigo

Teléfonos: 986 811712 / 986 811103 / 986 811721

Fax: 986 811713

### **Unidade de Diagnóstico por Imaxe**

*Complexo Hospitalario Xeral-Ciés*

Rúa Pizarro 22, 36204 Vigo

Teléfonos: 986 41 08 11 / 986 42 51 22 · Fax: 986 48 16 93

### **Unidade de Medicina Nuclear**

*Complexo Hospitalario de Ourense (Chou)*

Hospital Santa María Nai

Rúa Ramón Puga 52-54, 32005 Ourense

Teléfono: 988 38 53 94 · Fax: 988 38 53 92

### **Estrutura Central**

Praza de Europa, 5.<sup>a</sup> - 6.<sup>o</sup> B

*Área Central/As Fontiñas*

15703 Santiago de Compostela

Teléfono: 981 57 76 50 · Fax: 981 57 78 43

### **División de Consultoría**

Praza de Europa, 5.<sup>a</sup> - 6.<sup>o</sup> B

*Área Central /As Fontiñas*

15703 Santiago de Compostela

Teléfono: 981 57 76 50 · Fax: 981 57 78 43

### **Unidade Técnica de Protección Radiolóxica (UTPR)**

Praza de Europa, 5.<sup>a</sup> - 6.<sup>o</sup> B

*Área Central /As Fontiñas*

15703 Santiago de Compostela

Teléfono: 981 57 76 50 · Fax: 981 57 78 43

### **Unidade de Radiofármacos PET Galicia**

*Edificio anexo ao Edificio D*

*Complexo Hospitalario Universitario de Santiago (CHUS)*

Travesía da Choupana s/n

15706 Santiago de Compostela

Teléfonos: 981 95 64 61 / 981 95 64 62 / 981 95 64 63

Fax: 981 95 64 60









XUNTA DE GALICIA  
CONSELLERÍA DE SANIDADE



SERVIZO  
GALEGO  
de SAÚDE

**Galaria, Empresa Pública  
de Servizos Sanitarios**